

บทที่ 4

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

เนื่องจากเมื่อเริ่มต้นของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนมีความมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ แต่ในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมายกเลิก ปว.281 โดยได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์การควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยที่มีอยู่เดิม

ในบทนี้จึงจะทำการศึกษาหลักการสำคัญที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อให้ทราบถึงหลักการใหม่ในการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่มีในพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้จะทำการศึกษาเปรียบเทียบกับหลักการเดิมที่กำหนดใน ปว.281 และจะศึกษาด้วยว่าหลักการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้หลังจากที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขหลักการเดิมใน ปว.281 แล้ว จะมีความสอดคล้องกับหลักการของ GATS หรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 (ปว.281) เป็นกฎหมายที่เมื่อปี พ.ศ. 2512 กรมทะเบียนการค้าได้ยกร่างขึ้น เป็นพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อรักษาดุลอำนาจทางการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีซึ่งมี จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและให้จัดส่งร่างให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ต่อมาจอมพล ถนอม กิตติขจร ได้ทำการปฏิวัติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 และนำร่างกฎหมายดังกล่าวนี้ออกประกาศใช้เป็นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 หรือ ปว.281 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 เพราะเหตุที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับมานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 และแม้ว่าจะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว 2 ครั้ง โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 281 เมื่อปี พ.ศ. 2521 และฉบับที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2535 แต่สาระสำคัญที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือ การจำกัดสิทธิในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในขณะที่กระแสของโลกกำลังมุ่งไปสู่การเปิดเสรี และการแข่งขันด้านการค้าการลงทุน ประกอบกับในปัจจุบันกระแสธุรกิจในยุคแห่งความก้าวหน้าด้านข้อมูลข่าวสาร และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้แนวโน้มการค้าของโลกจะเป็นการค้าเสรีไร้พรมแดน และมีการแข่งขันที่รุนแรงยิ่งขึ้น การเตรียมความพร้อมเพื่อรับกับสถานการณ์ดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และในขณะเดียวกันประเทศไทยได้มีการทำข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งในทุกเวทีการเจรจาจะเน้นถึงการเปิดเสรีการค้าบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ในกรอบขององค์การการค้าโลก (WTO) เพราะประเทศไทยเองได้เข้าเป็นภาคีของ GATT มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 และได้เข้าร่วมการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยเมื่อปี พ.ศ. 2529 ทั้งยังเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเพื่อลงนามรับรองกรรมสารสุดท้าย (Final Act) ที่เมืองมาลากา (Marakesh) ประเทศโมร็อกโกด้วย การผลักดันให้ประเทศสมาชิกเปิดตลาดการค้าสู่ระบบการค้าเสรี (Free Trade) นี้จึงได้กระทำต่อเนื่องกันมาตั้งแต่การประชุมของ GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) จนต่อมาได้พัฒนาเป็น WTO (World Trade Organization) จากพันธกรณีดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องทำการทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย ปว.281 นี้ เนื่องจากกฎหมายนี้จะป็นอุปสรรคต่อระบบการค้าเสรี เพราะเป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

รัฐบาลได้มีความพยายามในการปรับปรุงแก้ไข ปว.281 มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยได้มีการร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวขึ้น และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้มาหลายครั้ง และต่อเนื่องกันทุกรัฐบาล โดยในการพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อแก้ไข ปว.281 ในแต่ละครั้งนั้นได้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่สำคัญ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทุกรัฐบาลมาแล้ว โดยรัฐบาลในสมัย ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ 2 นี้ ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้น จนสามารถประกาศเป็นกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 123ก. ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป นั่นคือจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

ในการศึกษาบทนี้จะทำการศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

1. ความเป็นมาของการปรับปรุงแก้ไข ปว.281
2. หลักเกณฑ์ทั่วไปในการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
3. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ศึกษาเปรียบเทียบกับ ปว.281

4.1 ความเป็นมาของการปรับปรุงแก้ไข ปว.281

แนวคิดในการปรับปรุงแก้ไข ปว.281 ได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน แต่ก็ถูกคัดค้านจนต้องล้มไป จนในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี สมัยที่ 1 ได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณาอีกครั้ง

การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวจึงได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดย นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้มีคำสั่งที่ 14/2536 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2536 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ และประกาศหรือคำสั่งอื่นในลักษณะเดียวกัน โดยจะทำการยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติและบัญญัติเป็นพระราชบัญญัติแทน เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งในส่วนของ การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือ ปว.281 ได้มีการมอบหมายให้คณะกรรมการสร้างความเชื่อมั่นของภาคเอกชนในการลงทุน (ภายใต้ กรอ.) ร่วมกับคณะกรรมการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติด้านกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ซึ่งมีนายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย เป็นประธานกรรมการ พิจารณาปรับปรุงแก้ไข ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 เพื่อผ่อนคลายข้อจำกัดของการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยให้เปิดเสรีเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT-General Agreement on Tariffs and Trade) โดยร่างกฎหมายนี้ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2538

ต่อมาในสมัยรัฐบาล ซึ่งมีนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีนาย อำนวย วีรวรรณ เป็นรองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ (กนศ.) ได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ฉบับที่เสนอไปใน สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เพื่อนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับ พันธกรณีตามความตกลงระหว่างประเทศ และเพื่อให้สามารถคุ้มครองธุรกิจบางประเภทของคน ไทย โดยคณะกรรมการ กนศ. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง ประकाศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 โดยมีนางอรนุช โสธานนท์ ที่ปรึกษาประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

ต่อมาในสมัยรัฐบาล พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2540 ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายตามที่ กนศ. เสนอ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งร่างให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2540 โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ทำการตรวจ พิจารณาร่างดังกล่าว และได้แจ้งไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 เพื่อดำเนินการต่อไป แต่คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรอง (ในคณะกรรมการประสานงานสภา ผู้แทนราษฎร-ปสส.) ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2540 เห็นควรให้มีการพิจารณา ทบทวนใหม่ เนื่องจากการจัดหมวดหมู่ประเภทธุรกิจไม่สอดคล้องกับความตกลงทั่วไปว่าด้วยการ ค้าบริการ

ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ 2 นี้ ได้มีคำสั่งสำนัก นายกรัฐมนตรี ที่ 10/2541 ลงวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2541 ได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาทบทวนการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตาม ปว.281 และเมื่อผลการ พิจารณาเรียบร้อยแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2541 อนุมัติหลักการส่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา รัฐบาลได้นำเสนอร่างกฎหมายให้สภาผู้แทน ราษฎรพิจารณาลงมติรับหลักการและแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2541 โดยร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวนี้ เป็นหนึ่งในกฎหมาย จำนวน 11 ฉบับ ที่รัฐบาลเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแก้ปัญหาลดและฟื้นฟู เศรษฐกิจ และต่อมาร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมาธิการร่วมพิจารณาเสร็จเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยวุฒิสภาได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542 และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยในที่สุดร่าง กฎหมายนี้ได้กลายมาเป็น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งได้ทำ

การประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 123ก ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

จะเห็นได้ว่าการร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวนี้ ได้มีการร่างมาก่อนหน้านี้แล้วเป็นระยะเวลาหลายปี และในรัฐบาลช่วงที่ผ่านมาทุกรัฐบาลก็ได้ดำเนินการสืบเนื่องมาโดยตลอด แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้เพิ่งจะสามารถนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และผ่านกระบวนการในการออกกฎหมาย โดยประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ 2 นี้

4.2 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์ในการประกาศใช้ตามเหตุผลที่ปรากฏอยู่ท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก ปว.281 มีการใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งหลักการใน ปว.281 บางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยโดยส่วนรวม ทั้งยังเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยในตอนต้นของพระราชบัญญัตินี้ได้มีการอ้างถึงมาตรา 29* ประกอบกับ มาตรา 35* และมาตรา 50* ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

* รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2542

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา 35 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคสด้าน
บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคสด้านโดยปกติสุข การเข้าไปในเคสด้านโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคสด้าน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมสวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

ในการศึกษาถึงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นั้น จะทำการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้เป็น

1. บุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย
2. คนต่างด้าวที่มีสถานะพิเศษและสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทั่วไปทำ
3. ประเภทธุรกิจที่ห้ามไม่给人ต่างด้าวทำ
4. เงื่อนไขและกระบวนการในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ
5. การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

4.2.1 บุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย

ในส่วนนี้จะทำการพิจารณาถึงเกณฑ์ในการที่จะกำหนดว่าใครเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายนี้ ซึ่งหากเป็นคนต่างด้าวแล้วย่อมหมายถึงต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายนี้ ในการพิจารณาจะแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

ก. คำนิยามของ "คนต่างด้าว"

ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้ให้คำนิยามคำว่า "คนต่างด้าว" ไว้ว่าให้หมายถึง

- (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (2) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
- (3) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น ถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น
 - (ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)

- (4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคล ซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

จากคำนิยามดังกล่าว "คนต่างด้าว" จึงอาจมีความหมายได้ถึง บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

ในกรณีของคนต่างด้าวที่เป็นบุคคลธรรมดา จะหมายถึงบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด และโดยการขอแปลงสัญชาติ ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2528

สำหรับในกรณีคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น จะหมายถึง นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย และนอกจากนี้ยังจะหมายถึงนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย แต่มีลักษณะตามที่กำหนดใน มาตรา 4 (3), (4) ซึ่งจะทำการพิจารณารายละเอียดในหัวข้อต่อไป

ข. การพิจารณาเกณฑ์ของ "นิติบุคคลต่างด้าว"

ก่อนที่จะทำการพิจารณาเกณฑ์ของ "นิติบุคคลต่างด้าว" ตามคำนิยามในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จะขออธิบายถึงคำว่า "นิติบุคคล" ว่ามีความหมายเพียงใด มีลักษณะอย่างไร และมีกี่ประเภท ในเบื้องต้นนี้ก่อน เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจในการพิจารณาเกณฑ์ของ "นิติบุคคลต่างด้าว" ได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ในการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรในปัจจุบัน อาจกระทำได้ 2 รูปแบบ คือ 1. ทำโดยเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship) และ 2. ทำโดยเข้าร่วมกับบุคคลอื่น

การประกอบกิจกรรมโดยรูปแบบเจ้าของคนเดียวแม้ว่าจะมีส่วนดีเนื่องจากอำนาจการบริหารการตัดสินใจ ภาระกำไร-ขาดทุนจะอยู่ที่เจ้าของแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่ก็มีข้อจำกัดเพราะในบางกิจการอาจจะต้องใช้ต้นทุนสูงซึ่งเกินกำลังบุคคลเพียงคนเดียว หรือต้องการความร่วมมือจากบุคคลอื่นเป็นต้น ดังนั้นในบางกรณีจึงจำเป็นที่จะต้องร่วมกันกับบุคคลอื่นเพื่อประกอบกิจกรรมทางธุรกิจเป็นองค์ธุรกิจ¹

ในการเข้าร่วมเป็นองค์ธุรกิจตามกฎหมายไทยในปัจจุบันอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

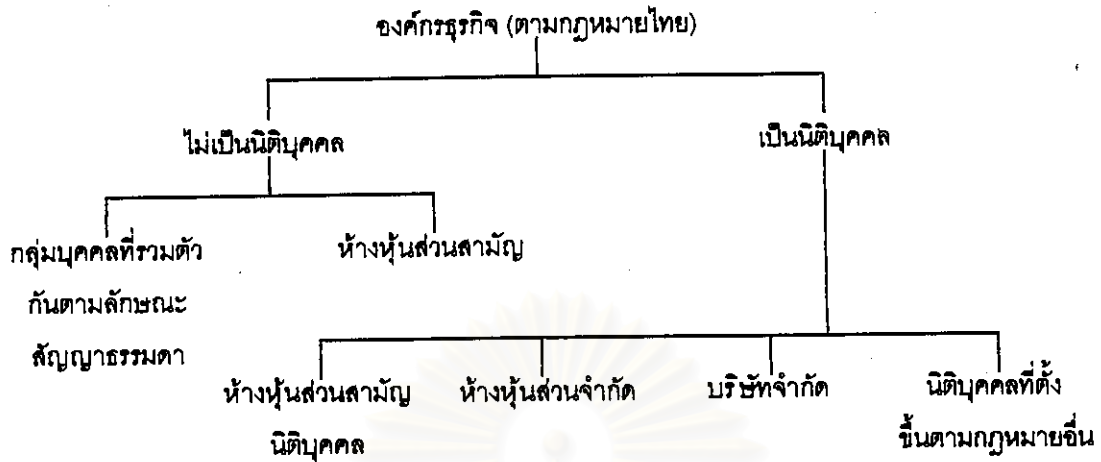
1. ไม่เป็นนิติบุคคล เป็นการร่วมกันเป็นองค์ธุรกิจที่ประกอบกิจกรรมเพื่อแสวงหากำไร โดยองค์ธุรกิจนั้นไม่เป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากผู้เข้าร่วมการจัดองค์ธุรกิจแบบนี้ ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- (1) กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันตามลักษณะสัญญาธรรมดา เช่น กิจการร่วมค้าบางประเภท ซึ่งไม่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ เป็นต้น
- (2) ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน

2. เป็นนิติบุคคล เป็นการร่วมกันเป็นองค์ธุรกิจที่ประกอบกิจกรรมเพื่อแสวงหากำไร โดยองค์ธุรกิจนั้นจะมีสภาพเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากผู้เข้าร่วมการจัดองค์ธุรกิจแบบนี้ ซึ่งในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 4 ประเภท

- (1) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
- (2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- (3) บริษัทจำกัด
- (4) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น เช่น บริษัทมหาชน จำกัด เป็นต้น

¹ อรุณศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และ สหชน รัตนไพจิตร, ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หุ้นส่วนบริษัท (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2535), หน้า 1.

ในส่วนนี้จึงจะทำการพิจารณาแต่เฉพาะองค์กรธุรกิจตามกฎหมายไทยที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น ซึ่งได้แก่

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลนั้นในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้มีการกล่าวถึงไว้ โดยถือว่าห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลนั้นเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญประเภทหนึ่ง แต่เนื่องจากในบทนิยามของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลนั้น ไม่ได้มีบทบัญญัติใดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ทำการบัญญัติบทนิยามไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นจึงต้องนำบทบัญญัติคำนิยามในเรื่องห้างหุ้นส่วนสามัญในมาตรา 1025 มาใช้พิจารณานิยามของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลด้วย ดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล คือ ห้างหุ้นส่วนประเภทซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนหมดทุกคน ต้องรับผิดชอบกันเพื่อหนี้ทั้งปวงของหุ้นส่วนโดยไม่มีจำกัด

2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1077 ได้บัญญัติบทนิยามของห้างหุ้นส่วนจำกัดไว้ว่า

“อันห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น คือห้างหุ้นส่วนประเภทหนึ่งซึ่งมีผู้เป็นหุ้นส่วนสองจำพวกตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(1) ผู้เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคนซึ่งมีจำกัดความรับผิดชอบเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับจะลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนนั้นจำพวกหนึ่ง และ

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคนซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนไม่มีจำกัดจำนวนอีกจำพวกหนึ่ง

3. บริษัทจำกัด บริษัทจำกัดเป็นองค์กรธุรกิจประเภทหนึ่งที่ตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจอันเป็นการแสวงหากำไร ในเรื่องบริษัทนี้จะมีแนวความคิดรากฐานอยู่ 3 หลัก คือ

1. หลักในเรื่องนิติบุคคล (Concept of Legal Personality) กล่าวคือ บริษัทเป็นนิติบุคคลที่มีสภาพต่างหากจากผู้ถือหุ้น
2. หลักในเรื่องทุนเรือนหุ้น (Concept of Share Capital) กล่าวคือ ทุนของบริษัทแบ่งออกเป็นหน่วยเล็กๆ มีมูลค่าเท่ากัน
3. หลักในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นมีจำกัด (Concept of Limited Liability) กล่าวคือผู้ถือหุ้นจะมีความรับผิดชอบจำกัด ไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ตนถือ

ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้มีการบัญญัติบทนิยามของบริษัทจำกัดไว้ในมาตรา 1096 ว่า “อันว่าบริษัทจำกัดนั้นคือบริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นมูลค่าเท่าๆกัน โดยมีผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังสงไว้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

จากบทบัญญัติข้างต้นนี้ จึงอาจพิจารณาได้ว่า การประกอบกิจกรรมทางธุรกิจขององค์กรธุรกิจประเภทบริษัท จะมีแหล่งทุนมาจากผู้ถือหุ้น ซึ่งผู้ถือหุ้นอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ โดยบริษัทจะแบ่งทุนออกเป็นหน่วยเล็กๆ เรียกว่าหุ้น และให้ผู้ร่วมลงทุนเข้าถือหุ้น ยกตัวอย่างเช่น เงินทุนจำนวน 1,000,000 บาท แบ่งออกเป็น 10,000 หุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่า 100 บาท เท่าๆ กัน เป็นต้น

หุ้นชนิดที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้บริษัทจำกัดออกได้ มี 2 ชนิด ได้แก่หุ้นสามัญ (Ordinary shares) ซึ่งเป็นหุ้นชนิดที่ผู้ถือหุ้นในบริษัทมีสิทธิตามธรรมดา เช่น สิทธิเข้าประชุม และลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ เป็นต้น และหุ้นบุริมสิทธิ (Preference shares) ซึ่ง

² สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และ ดนรณ รัตนไพจิตร, ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หุ้นส่วนบริษัท หน้า 74.

เป็นหุ้นชนิดที่ผู้ถือหุ้นในบริษัทมีสิทธิพิเศษบางประการดีกว่าหุ้นสามัญ เช่น สิทธิที่จะได้รับเงินปันผลก่อน เป็นต้น

การแบ่งทุนออกเป็นหุ้นจึงจะมีเฉพาะในบริษัทเท่านั้น ส่วนในห้างหุ้นส่วนจะไม่มีหุ้นที่เรียกว่า Share หรือ Stock

4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น สำหรับนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นนั้น ในที่นี้จะทำการพิจารณาถึง "บริษัทมหาชน จำกัด" ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของ "บริษัทมหาชน" ไว้ในมาตรา 15 ว่า

"บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัด ไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สิทธิ

เมื่อได้ทราบแล้วว่าองค์กรทางธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลตามกฎหมายไทยจะมีลักษณะใดได้บ้างแล้ว ต่อไปนี้จะทำการพิจารณาเกณฑ์การกำหนดว่าอย่างไรจึงเป็น "นิติบุคคลต่างด้าว" ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

นิติบุคคลซึ่งถือว่าเป็นคนต่างด้าว ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 นอกจากจะหมายถึง นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยแล้ว กฎหมายยังให้คำนิยามว่า ให้นหมายถึง นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะที่กำหนดในมาตรา 4 (3), (4) ด้วย ซึ่งได้แก่

“(3) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น ถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น
- (ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)

สำหรับในกรณีของมาตรา 4 (3) นี้ อาจจะพิจารณาได้ว่า นิติบุคคลต่างด้าวจะรวมถึงนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

การมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยคนต่างด้าวอาจเป็นกรณีที่อยู่ในบริษัทหนึ่งกำหนดทุนจดทะเบียนไว้ 1,000,000 บาท แบ่งหุ้นออกเป็น 10,000 หุ้น หุ้นละ 100 บาท มีคนต่างด้าวมาซื้อหุ้น 6,000 หุ้น เท่ากับคนต่างด้าวมีหุ้นเป็นเงินมูลค่า 600,000 บาท ซึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในบริษัทนั้นแล้ว

สำหรับกรณีในนิติบุคคลที่มีคนต่างด้าวลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น อาจเป็นกรณีที่คนต่างด้าวกับคนไทยตกลงตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญห้างหนึ่ง มีคนต่างด้าวลงทุน 600,000 บาท คนไทยลงทุน 400,000 บาท รวมทุนของห้างนี้คือ 1,000,000 บาท ซึ่งถือว่ามีคนต่างด้าวลงทุนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดแล้ว

ในกรณีนี้กฎหมายได้นำเอาเรื่องของจำนวน “ทุน” ของคนต่างด้าวในนิติบุคคลนั้น มาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่านิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวหรือไม่

2. ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

สำหรับในกรณีนี้จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้นำเอาเรื่องของอำนาจในการบริหารกิจการ มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่า นิติบุคคลที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนั้นจะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวหรือไม่ โดยพิจารณาจากผู้ที่มีอำนาจในการบริหารกิจการว่าเป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติใด

ในห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลนั้น ผู้ที่มีอำนาจจัดการงานในห้าง กฎหมายเรียกว่า "หุ้นส่วนผู้จัดการ" ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการมีอำนาจที่จะจัดการงานของห้างตามขอบเขตวัตถุประสงค์อันเป็นปกติธรรมดาในการค้าขายของห้างนั้น

สำหรับกรณีของห้างหุ้นส่วนจำกัด ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1087 บัญญัติว่า "อันห้างหุ้นส่วน ท่านว่าต้องให้แต่เฉพาะผู้เป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบเท่านั้นเป็นผู้จัดการ"

ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจจัดการงานของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก็ได้แก่ ผู้จัดการ (หุ้นส่วนผู้จัดการ) เช่นกัน

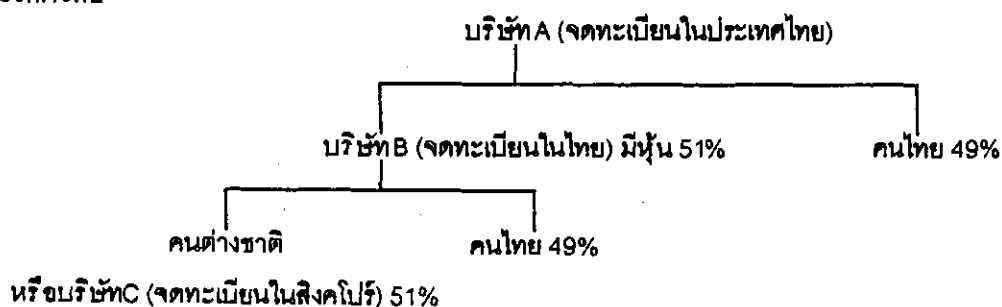
ดังนั้น หากในห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนั้น มีหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแล้ว ก็จะทำให้ห้างหุ้นส่วนนั้นๆ เป็นนิติบุคคลต่างด้าว ทั้งนี้ไม่ต้องคำนึงว่าจะมีคนต่างด้าวลงทุนด้วยหรือไม่ เท่าใดก็ตาม ดังนั้นอาจพิจารณาได้ว่า แม้จะมีคนไทยลงทุนทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนนั้น หากห้างหุ้นส่วนดังกล่าวมีคนต่างด้าวเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการแล้วก็จะถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายนี้

สำหรับในกรณีของมาตรา 4 (4) ที่บัญญัติให้ "คนต่างด้าว" หมายถึง

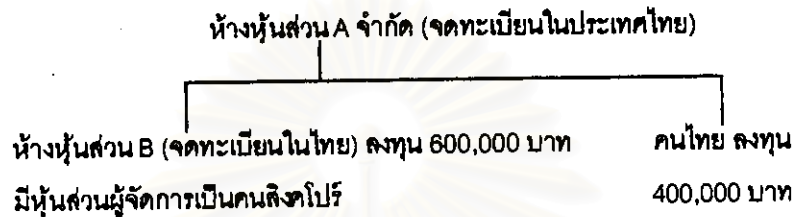
"(4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคล ซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น"

กรณีนี้นิติบุคคลต่างด้าวจะหมายถึง นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลถือโดย บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยแต่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน (3) หรือการที่ในนิติบุคคลนั้นมีบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย แต่มีลักษณะตามที่กำหนดเอาไว้ใน (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

การที่กฎหมายบัญญัติมาตรา 4 (4) นี้ อาจพิจารณาได้ว่า กฎหมายต้องการบัญญัติด้วยคำให้ชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการที่คนต่างชาติอาจหลีกเลี่ยงกฎหมายนี้ โดยการเข้าถือหุ้นในนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งหากไม่มีการบัญญัติใน (4) จะทำให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการควบคุมของกฎหมายนี้ได้ ดังนั้นจึงต้องกำหนดว่า นิติบุคคลต่างด้าวอาจหมายรวมถึงความรวมถึง การที่นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย แต่มีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลถือโดยนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย แต่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน (3) ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งกรณี (ก), (ข) ก็ได้ หรือการที่ในนิติบุคคลนั้นมีนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยแต่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน (3) ซึ่งอาจจะเข้าในกรณี (ก), (ข) ก็ได้ ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น เพราะนิติบุคคลที่มีลักษณะตาม (3) ไม่ว่าจะ เป็นกรณี (ก), (ข) นั้น แม้จะจดทะเบียนในประเทศไทย นิติบุคคลนั้นก็ถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างด้าว ดังนั้นเมื่อในนิติบุคคลหนึ่ง แม้จะจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ในนิติบุคคลนั้นมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลถือโดยนิติบุคคลต่างด้าว หรือนิติบุคคลนั้นมีนิติบุคคลต่างด้าว ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้นแม้จะจดทะเบียนในประเทศไทย จึงต้องถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นนิติบุคคลต่างด้าวด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีแรก บริษัท A จดทะเบียนในประเทศไทย ในบริษัท A มีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของบริษัท A ถือโดยบริษัท B ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย แต่บริษัท B มีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของบริษัท B ถือโดยคนต่างชาติ หรือถือโดยบริษัท C จดทะเบียนในประเทศสิงคโปร์ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากบริษัท B จะเห็นได้ว่า บริษัท B เป็นนิติบุคคลต่างด้าว และเมื่อบริษัท B ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวเข้าไปมีหุ้นในบริษัท A เกินกึ่งหนึ่ง ดังนั้น บริษัท A จึงต้องถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างด้าวไปด้วย แม้จะจดทะเบียนในประเทศไทย

ในกรณีที่สอง ห้างหุ้นส่วน A จำกัด จดทะเบียนในประเทศไทย ในห้างหุ้นส่วน A มีทุนจดทะเบียน 1,000,000 บาท ซึ่งห้างหุ้นส่วน A มีห้างหุ้นส่วน B ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ลงทุน 600,000 บาท แต่ในห้างหุ้นส่วน B มีหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นคนสิงคโปร์ ดังนั้นเมื่อห้างหุ้นส่วน B มีหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นคนต่างชาติแล้ว ห้างหุ้นส่วน B จึงเป็นนิติบุคคลต่างด้าว เมื่อห้างหุ้นส่วน B ลงทุนในห้างหุ้นส่วน A จำกัด เกินกว่ากึ่งหนึ่งแล้ว ดังนั้น ห้างหุ้นส่วน A จำกัด จึงเป็นนิติบุคคลต่างด้าว แม้จะจดทะเบียนในประเทศไทย

ส่วนคำว่า "ทุน" นั้น ในมาตรา 4 ของกฎหมายนี้ได้ให้คำนิยามไว้ว่าหมายถึง "ทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัด หรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัด หรือเงินที่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือสมาชิกนำมาลงทุนในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น"

"ทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชน จำกัด" จะมีความหมายอย่างไรนั้น อาจพิจารณาได้ดังนี้คือ เนื่องจากทุนจดทะเบียนของบริษัทมหาชนเป็นระบบ authorized but unissued shares ซึ่งหมายความว่า บริษัทสามารถมีทุนจดทะเบียน (authorized) เป็นจำนวนสูงกว่าหุ้นที่ได้ออกจำหน่ายแล้วได้ (issued) หรือทุนชำระแล้วได้ ซึ่งแตกต่างจากทุนจดทะเบียนของบริษัทเอกชนซึ่งจะเป็นทุนชำระแล้วแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ดังนั้นในบริษัทมหาชนอาจจะมีทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แต่มีหุ้นที่ออกและชำระแล้วเพียง 60 ล้านบาทก็ได้ ในขณะที่ ถ้าหากบริษัทเดียวกันนี้เป็นบริษัทเอกชนก็จะมีทุนจดทะเบียนเพียง 60 ล้านบาทเท่านั้น เป็นต้น³ ดังนั้นคำว่า "ทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชน จำกัด" ในที่นี้ จากตัวอย่างจะหมายถึง ทุนของบริษัทมหาชนที่ออกและชำระแล้วในจำนวน 60 ล้านบาท เท่านั้น จะไม่ได้หมายถึงเงินทุนที่ไปจดทะเบียน 100 ล้านบาท

³ พิเศษ เสดเสถียร, หลักกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536),

สำหรับในตอนท้ายของคำนิยามคำว่า "คนต่างด้าว" ที่บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น"

จากบทบัญญัติดังกล่าว คำว่า "ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ" นั้นจะหมายถึง หุ้นที่ไม่ระบุชื่อผู้เป็นเจ้าของหุ้นลงในใบหุ้น เป็นเพียงแต่เขียนคำแถลงว่าได้ออกใบหุ้นนั้นให้แก่ผู้ถือ หุ้นชนิดนี้ถ้าอยู่ในความครอบครองของใคร บริษัทถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นเจ้าของ

อย่างไรก็ตาม การที่ในมาตรา 4 ได้มีการให้คำนิยามของคนต่างด้าวไว้ดังที่กล่าวมาแล้ว ในกรณีของนิติบุคคลนั้น กฎหมายเพียงแต่บัญญัติเกณฑ์ในการที่จะพิจารณาว่านิติบุคคลนั้นเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายฉบับนี้หรือไม่เท่านั้น หาใช่เป็นการให้สัตยาบันแก่นิติบุคคลนั้นแต่อย่างใด

สำหรับในกรณีที่มีกฎหมายอื่นได้มีการกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วน หรือการลงทุนของคนต่างด้าว การอนุญาตหรือการห้ามคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจบางประเภทหรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้เป็นการเฉพาะแล้วในมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วนหรือการลงทุนของคนต่างด้าว การอนุญาตหรือการห้ามคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจบางประเภท หรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้เป็นประการใด ให้ใช้บังคับตามกฎหมายดังกล่าว และมีให้นำความในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับในส่วนที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว"

จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงอาจพิจารณาได้ว่า หากเป็นกรณีที่มีกฎหมายอื่นได้กำหนดเรื่องดังที่กำหนดในมาตรา 13 ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ก็ให้นำกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้นๆ มาบังคับใช้ บทบัญญัติต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้จะให้บังคับเป็นกรณีทั่วไปเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 ได้มีเกณฑ์ในการถือว่าใครเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่แตกต่างออกไป โดยในมาตรา 31 ของพระราชบัญญัตินี้ ได้ระบุถึงการขอจดทะเบียน

⁴ ภาสกร ชุณหะวัณ, คำอธิบายกฎหมายลักษณะหุ้นส่วนและบริษัท หน้า 108.

อากาศยานว่าจะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย* ดังนั้นเมื่อมีกฎหมายบัญญัติเป็นการเฉพาะแล้ว จึงไม่ต้องนำหลักเกณฑ์ต่างๆ ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ไปบังคับใช้

การที่มาตรา 13 นี้ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวว่า ในกรณีธุรกิจใดที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลและการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้แล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันของกฎหมายนั่นเอง

* พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 มาตรา 31 บัญญัติว่า

“ผู้ซึ่งขอจดทะเบียนอากาศยานจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ตาม ต้องมีสัญชาติไทย ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และ

- (1) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย
- (2) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย
- (3) ในกรณีที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทนั้นจะต้องไม่มีหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ กรรมการส่วนมากต้องมีสัญชาติไทย และหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของหุ้นทั้งหมดต้องเป็นของบุคคลประเภทต่อไปนี้แต่ละประเภทโดยลำพัง หรือหลายประเภทรวมกัน

(ก) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(ข) กระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล

(ค) บริษัทจำกัดซึ่งกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของหุ้นทั้งหมด ถ้าเป็นสมาคมต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และข้อบังคับของสมาคมนั้นได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการบินพลเรือนแล้ว”

4.2.2 คนต่างด้าวที่มีสถานะพิเศษและสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทั่วไปทำ

ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นี้ ได้มีการกล่าวถึงคนต่างด้าวบางประเภทซึ่งมีสถานะพิเศษที่จะได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่กฎหมายกำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทั่วไปทำในประเทศไทย คนต่างด้าวเหล่านี้ได้แก่

1. คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล และคนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี (มาตรา 10)
2. คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก (มาตรา 12)
3. คนต่างด้าวจำพวกพิเศษ (มาตรา 7)

ก. คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลและคนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี

คนต่างด้าวประเภทนี้กฎหมายได้กำหนดอยู่ในมาตรา 10 ซึ่งมาตรา 10 ได้บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 8 มาตรา 15 มาตรา 17 และมาตรา 18 ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาล

คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย”

จากบทบัญญัติดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลอาจพิจารณาได้ว่า จะเป็นการที่คนต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในประเภทธุรกิจที่รัฐบาลได้

อนุญาตให้เข้ามาประกอบในประเทศไทยได้ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย อาจเป็นกรณีที่บริษัทต่างดาวถูกว่าจ้างให้เข้ามาสร้างทางด่วนหรืองานด้านสาธารณูปโภค เป็นต้น ซึ่งการอนุญาตนี้จะต้องเป็นมติคณะรัฐมนตรี การที่ในมาตรา 10 วรรคแรกบัญญัติว่า "บทบัญญัติตามมาตรา 5, มาตรา 8, มาตรา 15, มาตรา 17 และมาตรา 18 ไม่ใช่บังคับแก่คนต่างดาวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาล" ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คนต่างดาวประเภทนี้จะได้รับสิทธิในการเข้ามาประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติต่างจากคนต่างดาวอื่นทั่วไป โดยไม่นำบทบัญญัติเพียงบางมาตราของกฎหมายนี้มาใช้บังคับ ซึ่งจะไม่ได้รับการยกเว้นจากการควบคุมของพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด

2. กรณีของคนต่างดาวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี คนต่างดาวประเภทนี้ในมาตรา 10 วรรคสองบัญญัติว่า "คนต่างดาวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างดาวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย" จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจพิจารณาได้ว่า ในการที่คนต่างดาวประเภทนี้จะเข้ามาประกอบธุรกิจที่กำหนดห้ามไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ คนต่างดาวจะได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามต่างจากคนต่างดาวทั่วไป ในการที่ได้รับการยกเว้นไม่นำบทบัญญัติบางมาตรามาใช้บังคับเท่านั้น ซึ่งได้แก่ มาตรา 5 มาตรา 8 มาตรา 15 มาตรา 17 และมาตรา 18 เหมือนกับที่ไม่นำบทบัญญัติเหล่านี้ไปใช้กับคนต่างดาวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล

สำหรับคนต่างดาวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณีนั้น อาจหมายถึง สนธิสัญญาที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสนธิสัญญาที่อาจมีในอนาคตด้วย เพราะในสภาพการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันที่มีการติดต่อกับประเทศต่างๆ มากขึ้น ต่อไปในอนาคตประเทศไทยเองอาจเข้าไปทำสนธิสัญญากับประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งในสนธิสัญญานั้นอาจมีการให้สิทธิแก่ประเทศคู่สัญญาเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ด้วยก็ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายมารองรับ และในมาตรา 10 นี้เอง จึงบัญญัติขึ้นมาเพื่อรองรับสิทธิของคนต่างดาวที่ได้รับสิทธิตามสนธิสัญญา ให้เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตเพิ่มเติมจากบทบัญญัติในมาตรา 10 วรรค 2 นี้ด้วย จากที่ในตอนท้ายของบทบัญญัติ กฎหมายกำหนดด้วยว่า การที่คนต่างด้าวจะทำการอ้างสิทธิตามสนธิสัญญาเพื่อเข้ามาประกอบธุรกิจตามบัญญัติที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ในประเทศไทยได้ "จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้นเป็นการตอบแทนด้วย" การบัญญัติไว้ดังกล่าวอาจพิจารณาได้ว่า การที่คนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิตามสนธิสัญญาเพื่อเข้ามาประกอบธุรกิจที่ห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทั่วไปทำนี้ จะทำธุรกิจได้ต่อเมื่อได้ทำตามเงื่อนไขในสนธิสัญญานั้นแล้วเสียก่อน การที่กฎหมายใช้คำว่า "อาจรวมถึง" การที่ประเทศคู่สัญญานั้นให้สิทธิคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศคู่สัญญาเป็นการตอบแทนด้วยนั้น กรณีนี้ยังไม่ถือว่าเป็นการนำเอาหลักต่างตอบแทน (Reciprocity) มาใช้เลยทีเดียว เพราะอาจไม่จำเป็นที่ประเทศคู่สัญญาจะต้องให้สิทธิแก่คนไทย ในการเข้าไปทำธุรกิจประเภทเดียวกันในประเทศนั้นเสมอ ยกตัวอย่างเช่น ประเทศคู่สัญญานั้นอาจให้สิทธิแก่คนไทยในการเข้าไปทำธุรกิจอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เป็นประเภทธุรกิจเดียวกับที่ประเทศไทยอนุญาตให้เข้ามาทำในประเทศไทยก็ได้ กล่าวคืออาจให้สิทธิแก่คนไทยในเรื่องอื่นก็ได้นั่นเอง

จากการที่ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการทำความตกลงที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและอาชีพไว้ในสนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2511 ดังนั้นจึงทำให้หากคนสัญชาติอเมริกันต้องการอ้างถึงสิทธิของสนธิสัญญาดังนี้เพื่อเข้ามาประกอบธุรกิจในบัญญัติที่ท้ายพระราชบัญญัติในประเทศไทยตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมายนี้เป็นต้นไป คนสัญชาติอเมริกันจะได้รับการยกเว้นไม่นำบทบัญญัติบางประการของกฎหมายมาบังคับใช้เท่านั้น แต่สำหรับในเรื่องอื่นๆ ยังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเช่นเดียวกับคนต่างด้าวอื่นๆ

คนต่างด้าวตามมาตรา 10 นี้ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า เป็นคนต่างด้าวที่มีสถานะพิเศษและสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทั่วไปทำได้ โดยจะได้รับยกเว้นไม่นำบทบัญญัติในบางมาตรามาใช้บังคับ แต่อย่างไรก็ตามคนต่างด้าวเหล่านี้ก็ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเช่นเดียวกับคนต่างด้าวอื่นๆ และยังคงต้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้หลายประการเช่น หากคนต่างด้าวตามมาตรา 10 ต้องการจะเข้ามาประกอบธุรกิจตามบัญญัติที่ท้ายพระราชบัญญัติ ในมาตรา 11 กำหนดให้คนต่างด้าวเหล่านี้ต้องแจ้งต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้า ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อขอหนังสือรับรอง โดยในหนังสือรับรองนั้นจะมีการระบุถึงเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดในสนธิสัญญาด้วย และหนังสือรับรองนี้

ในมาตรา 21 ได้บัญญัติไว้ว่าให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่สนธิสัญญากำหนดให้ประกอบธุรกิจนั้น เว้นแต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

ข. คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก

ในมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้มีการกล่าวถึง คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือตามกฎหมายอื่น โดยในมาตรา 12 กำหนดว่า ในกรณีที่ธุรกิจของคนต่างด้าวเหล่านี้เป็นธุรกิจตามบัญชี 2 หรือ 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ คนต่างด้าวดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 42 ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรม หรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก แล้วแต่กรณี

จากบทบัญญัติในมาตรา 12 แสดงให้เห็นว่า การที่คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก ในธุรกิจตามบัญชี 2 หรือ 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ คนต่างด้าวดังกล่าวจะสามารถประกอบธุรกิจที่กำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทั่วไปทำ โดยได้รับการยกเว้นที่จะไม่ต้องนำพระราชบัญญัตินี้มาใช้ เว้นแต่ยังคงต้องปฏิบัติตามความในมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 42

อย่างไรก็ตามก่อนที่คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ ในมาตราเดียวกันนี้ กฎหมายกำหนดให้คนต่างด้าวดังกล่าวแจ้งต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้าเพื่อขอหนังสือรับรอง และเมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความถูกต้องของบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว กฎหมายกำหนดให้อธิบดีออกหนังสือรับรองให้โดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหรือหนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี สำหรับหนังสือรับรอนั้น ในมาตรา 21 ของพระราชบัญญัตินี้ กำหนดว่า ให้ใช้ได้ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบ

อุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อการส่งออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเล็ก ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

ค. คนต่างด้าวจำพวกพิเศษ

ในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้มีการบัญญัติถึงคนต่างด้าวที่กฎหมายได้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจแตกต่างจากคนต่างด้าว โดยทั่วไป คนต่างด้าวจำพวกพิเศษในกรณีนี้ได้แก่

- (1) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือกฎหมายอื่น
- (2) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวดังที่กล่าวมานี้ ในมาตรา 7 กำหนดว่า จะประกอบธุรกิจได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า และจะประกอบธุรกิจได้เฉพาะประเภทธุรกิจและในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในประกาศดังกล่าวนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ การขอใบอนุญาต และระยะเวลาการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ ยังมีคนต่างด้าวจำพวกพิเศษบางจำพวกที่ ปว. 281 มาตรา 7 ทวิ (1), (2) กำหนดอนุญาตให้มีฐานะเช่นเดียวกับคนต่างด้าวจำพวกพิเศษที่กล่าวมาข้างต้น คือสามารถประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจใดในท้องที่ใดที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้มีการบัญญัติหลักการใหม่โดยห้ามไม่ให้คนต่างด้าวจำพวกพิเศษเหล่านี้ ประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรอีกต่อไป คนต่างด้าวเหล่านี้ได้แก่ คนต่างด้าวที่กำหนดอยู่ในมาตรา 6 ซึ่งได้แก่

- (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศ หรือรอกการเนรเทศตามกฎหมาย
- (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่น

การที่ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้ยกเลิก การให้สิทธิแก่คนต่างด้าวดังกล่าวในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย อาจพิจารณาได้ว่า เนื่องจากคนต่างด้าวดังกล่าวกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งสมควรที่จะผลักดันให้ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเร็ว จึงไม่อนุญาตให้ประกอบธุรกิจได้อีก

4.2.3 ประเภทธุรกิจที่ห้ามไม่ให้นักต่างด้าวทำ

การกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราช บัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นั้น ได้มีการควบคุมการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าวโดยมีการกำหนดประเภทของธุรกิจที่ห้ามไม่ให้นักต่างด้าวไว้ในบัญชีท้ายพระราช บัญญัติ ซึ่งธุรกิจต่างๆ เหล่านี้ เป็นธุรกิจที่ต้องการจะสงวนไว้ให้สำหรับคนไทย

โดยในมาตรา 8 ได้มีการบัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 10 และมาตรา 12

(1) ห้ามมิให้นักต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้นักต่างด้าวประกอบกิจ การด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง

(2) ห้ามมิให้นักต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคง ของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และทัศนกรรมที่นบ้าน หรือ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

(3) ห้ามมิให้นักต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันใน การประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

คำว่า "ธุรกิจ" ในพระราชบัญญัตินี้ได้ให้คำนิยามว่า หมายถึง "การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น อันเป็นการค้า"

จากบทบัญญัติในมาตรา 8 จึงสามารถพิจารณาได้ว่า หากคนต่างด้าวประสงค์ที่จะประกอบธุรกิจในประเทศไทยนั้นก็ย่อมสามารถทำได้ ยกเว้นประเภทธุรกิจต่างๆ ที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้เท่านั้นที่กฎหมายกำหนดห้ามทำ ประเภทธุรกิจที่ห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำที่กำหนดอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติจะมีทั้งหมด 43 ประเภท โดยแบ่งออกเป็น 3 บัญชี ได้แก่ บัญชี 1, บัญชี 2 และบัญชี 3 ซึ่งในแต่ละบัญชีจะมีเหตุผลความจำเป็นที่ยังคงต้องสงวนไว้ดังนี้

บัญชี 1 เป็นธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ ซึ่งมีทั้งหมด 9 ประเภทดังนี้คือ

- (1) การทำกิจการหนังสือพิมพ์ การทำกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์
- (2) การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน
- (3) การเลี้ยงสัตว์
- (4) การทำป่าไม้และการแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ
- (5) การทำการประมงเฉพาะการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย
- (6) การสกัดสมุนไพร
- (7) การค้าและการขายทอดตลาดโบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
- (8) การทำหรือหล่อพระพุทธรูปและการทำบาตร
- (9) การค้าที่ดิน

บัญชี 2 เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ หรือมีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้าน หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีทั้งหมด 13 ประเภทดังนี้คือ

หมวด 1 ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ

- (1) การผลิต การจำหน่าย และการซ่อมบำรุง
 - (ก) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดินปืน วัตถุระเบิด
 - (ข) ส่วนประกอบของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด
 - (ค) อาวุธยุทโธปกรณ์ เรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางการทหาร
 - (ง) อุปกรณ์หรือส่วนประกอบของอุปกรณ์สงครามทุกประเภท

(2) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ รวมถึงกิจการการบินในประเทศ

หมวด 2 ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน

- (1) การค้าของเก่า หรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรมของไทย
- (2) การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก
- (3) การเลี้ยงไหม การผลิตเส้นไหมไทย การทอผ้าไหมไทย หรือการพิมพ์ลวดลายผ้าไหมไทย
- (4) การผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (5) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองลงหิน หรือเครื่องเงิน
- (6) การผลิตด้วยขามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปวัฒนธรรมไทย

หมวด 3 ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

- (1) การผลิตน้ำตาลจากอ้อย
- (2) การทำนาเกลือ รวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์
- (3) การทำเกลือหิน
- (4) การทำเหมือง รวมทั้งการระเบิดหรือขุดหิน
- (5) การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้สอย

บัญชี 3 เป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ซึ่งมีทั้งหมด 21 ประเภท ดังนี้คือ

- (1) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (2) การทำการประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (3) การทำป่าไม้จากป่าปลูก
- (4) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ซิปบอร์ด หรือฮาร์ตบอร์ด
- (5) การผลิตปูนขาว
- (6) การทำกิจการบริการทางบัญชี
- (7) การทำกิจการบริการทางกฎหมาย
- (8) การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม
- (9) การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม
- (10) การก่อสร้าง ยกเว้น
 - (ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนด้านการสาธารณูปโภค หรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีหรือความชำนาญในการก่อสร้างเป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาทขึ้นไป
 - (ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (11) การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น
- (ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริการที่เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์
 - (ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย หรือจัดหาสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือเดียวกัน
 - (ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย จัดซื้อหรือจัดจำหน่ายหรือจัดหาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ อันมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
 - (ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (12) การขายทอดตลาด ยกเว้น
- (ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่มีใช้การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือโบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
 - (ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (13) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามไว้
- (14) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค่าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท
- (15) การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค่าน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท
- (16) การทำกิจการโฆษณา
- (17) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม
- (18) การนำเที่ยว
- (19) การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม
- (20) การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช
- (21) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประเภทธุรกิจที่กำหนดอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติดังที่ได้กล่าวมานี้ ส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นหากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจนั้นเปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขธุรกิจต่างๆ เหล่านี้ ย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้นในมาตรา 9 จึงได้บัญญัติถึงการปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ว่า ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่ธุรกิจตามบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีสอง หมวด 1 ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ และในมาตรา 9 วรรค 2 ยังมีการกำหนดให้คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวทำการพิจารณาทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

นี้อย่างน้อยครั้งหนึ่งในทุกรอบระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แล้วทำ ความเห็นเสนอรัฐมนตรี สำหรับกรณีของคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจที่มีได้กำหนดไว้ในบัญชีท้าย พระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อนการปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจ และหากต่อมาธุรกิจนั้นเป็นธุรกิจที่ ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และคนต่างด้าวนั้นประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ใน มาตรา 9 วรรค 3 กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นต้องดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้า เพื่อ ขอนหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา 11

4.2.4 เงื่อนไขและกระบวนการในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ

ในการที่คนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้นั้น ในพระราช บัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้มีการกำหนดเงื่อนไขและกระบวนการใน การขออนุญาตประกอบธุรกิจไว้ ซึ่งจะทำการพิจารณาโดยแบ่งเป็น

1. คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจในประเภทที่ไม่ได้กำหนดห้ามไว้ในบัญชีท้าย พระราชบัญญัติ
2. คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราช บัญญัตินี้
3. คนต่างด้าวที่มีสถานะพิเศษ และสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทั่ว ไปทำ

ก. คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจในประเภทที่ไม่ได้กำหนดห้ามไว้ในบัญชี ท้ายพระราชบัญญัติ

ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นี้ ได้มีการ บัญญัติหลักการให้คนต่างด้าวที่ต้องการที่จะประกอบธุรกิจในประเทศไทยแม้ว่าประเภทธุรกิจนั้น จะมีได้เป็นธุรกิจที่กฎหมายกำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติก็ตาม โดยจากการที่มาตรา 14 ได้บัญญัติว่า

“ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมี จำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท

กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงอาจพิจารณาได้ว่า ความในวรรคแรกของมาตรา 14 ในเรื่องทุนขั้นต่ำจะต้องนำมาใช้บังคับกับคนต่างด้าวที่ต้องการเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยแม้จะไม่ได้ประกอบธุรกิจในประเภทที่ต้องขออนุญาตในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม เพราะจากความในวรรค 2 ได้มีการบัญญัติถึงทุนขั้นต่ำไว้สำหรับคนต่างด้าวสำหรับกรณีที่ต้องการจะประกอบธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยเฉพาะแล้ว

ดังนั้นคนต่างด้าวที่ประสงค์จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยในธุรกิจที่อยู่นอกเหนือจากธุรกิจที่ต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าวซึ่งกำหนดอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติในมาตรา 14 วรรคแรก กำหนดเงื่อนไขให้คนต่างด้าวเหล่านั้นจะต้องมีทุนขั้นต่ำที่ใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามคนต่างด้าวเหล่านี้กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องดำเนินการขอขออนุญาตใดๆ ตามกฎหมายนี้ เพียงแต่ต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

ข. คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

สำหรับคนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่จะต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ นั้น หมายถึง คนต่างด้าวที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจในบัญชี 2 หรือบัญชี 3 นั้นเอง เพราะจากในมาตรา 8 ที่บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 10 และมาตรา 12

(1) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง

(2) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และहितถาวรณพินบ้าน หรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

(3) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

จากบทบัญญัติดังกล่าว อาจพิจารณาได้ว่า

- ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 1 นั้น กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจเหล่านี้โดยเด็ดขาด ดังนั้นคนต่างด้าวจึงไม่อาจขออนุญาตประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีนี้อได้เลย

- ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 2 กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจเหล่านี้เช่นกัน แต่อาจมีข้อยกเว้นให้ทำได้ หากคนต่างด้าวได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

ดังนั้นในกรณีที่คนต่างด้าวประสงค์จะประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 2 นี้ ในมาตรา 17 ของพระราชบัญญัติที่กำหนดให้คนต่างด้าวยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อรัฐมนตรีออกใบอนุญาตให้แล้วจึงจะสามารถประกอบธุรกิจนั้นๆ ได้

นอกจากนี้แล้วคนต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจในบัญชี 2 นี้ได้ ยังจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 14 วรรค 2 ที่บัญญัติว่า “ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนชั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท” ดังนั้น เนื่องจากธุรกิจตามบัญชี 2 นี้ เป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะประกอบได้ ดังนั้นคนต่างด้าวที่ประสงค์จะ

ประกอบธุรกิจในปี 2 นี้ จะต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับแต่ละธุรกิจ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท

อย่างไรก็ตามกฎหมายยังบัญญัติเงื่อนไขเพิ่มเติมให้กับคนต่างด้าวที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญชี 2 นี้ อีก ตามที่มาตรา 15 บัญญัติว่า

"คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุผลสมควร รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี อาจผ่อนผันสัดส่วนในเรื่องดังกล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และต้องมีกรรมการที่เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด"

- ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 3 กฎหมายบัญญัติห้ามไม่ให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจเหล่านี้ แต่อาจมีข้อยกเว้นให้ทำได้ หากได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ดังนั้นในกรณีที่คนต่างด้าวประสงค์จะประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 3 ตามมาตรา 17 กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้า ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่ออธิบดีอนุญาตแล้วให้ประกอบธุรกิจ โดยทำการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจให้แล้ว คนต่างด้าวนั้นจึงจะประกอบธุรกิจนั้นๆ ได้

แต่การที่คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่กำหนดในบัญชี 3 นี้ได้ ในมาตรา 14 วรรค 2 ยังกำหนดเงื่อนไขให้คนต่างด้าวนี้อาจต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท

สำหรับ "ทุนขั้นต่ำ" นั้น ในพระราชบัญญัตินี้จะหมายถึง "ทุนของคนต่างด้าวในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยหรือเป็นบุคคลธรรมดาให้หมายถึงเงินตราต่างประเทศที่คนต่างด้าวนำมาใช้เมื่อเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย"

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี 2 และบัญชี 3 นี้ แม้จะเป็นธุรกิจที่ต้องการลงทุนไว้ให้คนไทยก็ตาม แต่ก็เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจเหล่านี้ได้ แต่มีขั้นตอนที่พิจารณาถ่วงดุลกันเรื่องเพื่ออนุญาตอย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น เช่นในบัญชี 2 ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยการอนุมัติของคณะกรรมการ ส่วนในบัญชี 3 ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ใบอนุญาตที่คนต่างด้าวได้รับให้ประกอบธุรกิจนี้ ในมาตรา 21 กำหนดว่าให้ใช้ได้ตลอดไปจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตนั้น

คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตได้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 16 ดังนี้

- (1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (2) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง
- (3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
- (6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยกยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือในความผิดตามกฎหมายว่า การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
- (7) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นที่เป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วย”

ค. คนต่างด้าวที่มีสถานะพิเศษ และสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามคนต่าง
ต่างทั่วไปทำ

- 1) คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลและคนต่างด้าวที่ได้รับ
สิทธิโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี (มาตรา
10)

คนต่างด้าวจำพวกนี้หากประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญญัติที่ท้ายพระราชบัญญัติ
นี้ในมาตรา 11 กำหนดว่าให้คนต่างด้าวต้องแจ้งการประกอบธุรกิจต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้า
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อขอหนังสือรับรองและจะประกอบธุรกิจ
นั้นๆ ได้ต่อเมื่ออธิบดีได้ออกหนังสือรับรองให้แก่คนต่างด้าวแล้ว โดยในมาตรา 11 วรรค 2
กำหนดไว้ด้วยว่า หนังสือรับรองต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดในสนธิ
สัญญาด้วย และหนังสือรับรองนี้ในมาตรา 21 กำหนดไว้ว่า ให้ใช้ได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับ
อนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่สนธิสัญญา กำหนดให้ประกอบธุรกิจนั้น เว้น
แต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้
หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

- 2) คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ ให้ประกอบ
อุตสาหกรรม หรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก (มาตรา 12)

เมื่อธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการ
ส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรม หรือประกอบการค้าเพื่อ
ส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือตามกฎหมายอื่น เป็นธุรกิจ
ตามบัญชี 2 หรือบัญชี 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในมาตรา 12 กฎหมายกำหนดว่า ให้คนต่างด้าว
ดังกล่าวต้องแจ้งการประกอบธุรกิจนั้นๆ ต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้าเพื่อขอหนังสือรับรอง โดยคน
ต่างด้าวนั้นจะประกอบธุรกิจได้ก็ต่อเมื่ออธิบดีได้ออกหนังสือรับรองให้แล้ว

สำหรับหนังสือรับรองนี้ ในมาตรา 21 ของพระราชบัญญัตินี้กำหนดว่า ให้ใช้ได้
ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรม
หรือประกอบการค้าเพื่อการส่งออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจที่
ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

3) คนต่างด้าวจำพวกพิเศษ (มาตรา 7)

คนต่างด้าวจำพวกพิเศษตามมาตรา 7 ได้แก่

1. คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือกฎหมายอื่น
2. คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวเหล่านี้ ในมาตรา 7 กำหนดว่า จะประกอบธุรกิจได้เมื่อ ได้รับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า และจะประกอบธุรกิจได้เฉพาะประเภทธุรกิจและในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนการขอรับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจ การออกไปอนุญาตและระยะเวลาการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับในการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้น ในพระราชบัญญัติได้มีการกำหนดกรอบแนวทางการพิจารณาอย่างชัดเจนไว้ในมาตรา 5 ว่า "การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา"

ในกรณีของคนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตาม ปว.281 อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในมาตรา 44 ได้กำหนดบทเฉพาะกาล ไว้ว่าให้คนต่างด้าวดังกล่าว ได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจนั้นต่อไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาของการได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตดังกล่าว และสำหรับกรณีคนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้าย ปว. 281 ในมาตรา 45 กำหนดว่า หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลัก

เกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา 11 ทั้งนี้ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองมิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายนี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาต แต่เข้ามาร่วมทำธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวรายอื่น ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ หรือฝ่าฝืนกฎหมายนี้ หรือการที่คนไทยประกอบธุรกิจแทนคนต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาต และผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายในกรณีอื่นๆ บุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับโทษต่างๆ ที่กำหนดในมาตรา 34-41 โดยโทษที่จะได้รับมีทั้งโทษจำคุกและปรับ ซึ่งโทษปรับสูงสุดนั้นปรับถึง 1 ล้านบาท และรวมถึงอาจต้องให้เลิกประกอบธุรกิจหรือกิจการนั้นด้วย

4.2.5 การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการบัญญัติวิธีการควบคุมดูแลไว้ในมาตราต่างๆ ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

- อธิบดีกรมทะเบียนการค้ามีอำนาจสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราว หรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราวได้ หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 19

- ในการตรวจสอบการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในมาตรา 30 ได้ให้อำนาจแก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการที่จะ

1. มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่มีความจำเป็นต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง
2. เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้มีอำนาจสอบ

ถามข้อเท็จจริง หรือเรียกตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานใดๆ ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

- มีคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวทำหน้าที่ตามที่กำหนดใน มาตรา 26 ในเรื่องให้คำปรึกษา เสนอแนะและให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรี และทำการศึกษารวบรวมและจัดทำรายงาน รวมถึงหาผลกระทบและความเหมาะสมเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยเสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวจะต้องประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 ซึ่งคณะกรรมการตามโครงสร้างใหม่ในพระราชบัญญัตินี้ มีบุคคลทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาร่วมกว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิม และมีอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนและสำคัญมากขึ้น

- กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยจะมีอำนาจตามที่กำหนดในมาตรา 29

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งมีอำนาจออกกฎกระทรวง

4.3 หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ศึกษาเปรียบเทียบกับ ปว.281

ในส่วนนี้จะทำการศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 กับหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ใน ปว.281 เพื่อให้เห็นความแตกต่างของหลักการ และการเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ใหม่ที่ไม่อยู่ใน ปว.281 ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอนำเสนอในรูปแบบของตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8: ตารางแสดงการเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวใน พ.ว.281
กับ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
1	บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มี บัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะกรรมการฉบับนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับประกาศของคณะกรรมการฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศ ของคณะกรรมการฉบับนี้แทน	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับกรจํา กัดสิทธิ และเสรี ภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 และมาตรา 50 ของรัฐ ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยจํา กัดตามกฎหมาย บัญญัติแห่งกฎหมาย	ในตอนต้นของพระราชบัญญัตินี้มีกํา กาล่า วถึงว่า พระราชบัญญัตินี้ได้มีบทบัญญัติบาง ประการเกี่ยวกับกรจํา กัดสิทธิเสรี ภาพของ บุคคล ซึ่งอ้างถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าให้ กระทำได้โดยอาศัยจํา กัดของบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย ซึ่งใน พ.ว.281 ไม่ได้มีการ กล่าวอ้างถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด
2	-	มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542"	
3	ข้อ 32 ประกาศของคณะกรรมการฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	
4	-	มาตรา 3 ให้ยกเลิก (1) ประกาศของคณะกรรมการฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 (2) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะกรรมการฉบับที่ 281 ลง วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521	

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
5	ข้อ 3 ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ "คนต่างด้าว" หมายความว่า บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (1) บุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนจดทะเบียนตั้งแต่หนึ่ง ของนิติบุคคลนั้นหรือโดยคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลซึ่งมี คนต่างด้าวลงหุ้นมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งส่วนของทั้งหมด ในนิติบุคคลนั้น (2) บุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็น สมาชิกตั้งแต่หนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้เป็นสมาชิก ไม่ว่าคนต่างด้าวนั้นจะลงหุ้นเท่าใด หรือไม่ (3) หุ้นส่วนจำกัดหรือหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จำกัดหรือผู้จัดการเป็นคนต่างด้าว	(3) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลง วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ "คนต่างด้าว" หมายความว่า (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (2) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้ (3) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแห่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น ถือโดย (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแห่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น บุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงหุ้นมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งส่วนของทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น (ข) หุ้นส่วนจำกัดหรือหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้ จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1) (4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่เพียงหนึ่ง ของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคล ซึ่งมี บุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงหุ้นมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งส่วนของทั้งหมด ในนิติบุคคลนั้น	- เกณฑ์ในการพิจารณาการเป็น "นิติบุคคล ต่างด้าว" ในพระราชบัญญัตินี้ได้ตัดหลัก เกณฑ์ที่นับจากจำนวนคนต่างด้าวที่ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นสมาชิกออกไป นอกนั้น ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมที่ใช้เกณฑ์การนับ จากจำนวนทุนของคนต่างด้าวว่าเกินกึ่งหนึ่ง หรือไม่ และใช้เกณฑ์ในการดูว่าผู้ที่มีอำนาจ ในการบริหารจัดการในหุ้นส่วนจำกัด และหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมีสัญชาติ ใด - เกณฑ์ในการพิจารณาการเป็น "นิติบุคคล ต่างด้าว" ในพระราชบัญญัติได้มีการปรับปรุง แก้ไขข้อความให้ชัดเจนและรัดกุมมากขึ้นด้วย ดังจะเห็นได้จากกรกำหนดให้นิติบุคคลต่าง ด้าวมายถึงที่กำหนดใน (4) ด้วย เป็นต้น

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	<p>เพื่อประโยชน์แห่งค่านิยมนี้ ให้อีกว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ให้อีกว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ให้อีกว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้น</p> <p>เพื่อให้ประโยชน์แห่งค่านิยมนี้ให้อีกว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้น</p> <p>ชดเชยให้แก่ผู้ถือใบหุ้นของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ให้อีกว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้น</p> <p>กำหนดให้เป็นอย่างอื่น</p> <p>"หุ้น" หมายความว่า หุ้นจดทะเบียนของบริษัทจำกัด หรือหุ้นที่จะ</p> <p>แล้วของบริษัทมหาชนจำกัด หรือเงินที่ผู้ถือหุ้นหรือสมาชิกนำมาลงหุ้น</p> <p>ในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น</p> <p>"หุ้นชั้นต่ำ" หมายความว่า หุ้นของคนต่างด้าวในกรณีที่แตกต่างกัน</p> <p>เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติ</p> <p>บุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยหรือเป็นบุคคลธรรมดาให้หมายถึง</p> <p>เงินตราต่างประเทศที่คนต่างด้าวนำมาใช้เมื่อเริ่มต้นประกอบธุรกิจใน</p> <p>ประเทศไทย</p> <p>"ธุรกิจ" หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุต</p> <p>สาหกรรม ภัตตกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น อันเป็น</p> <p>การค้า</p> <p>"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ</p> <p>"ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาต</p> <p>"หนังสือรับรอง" หมายความว่า หนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ</p> <p>"ผู้รับหนังสือรับรอง" หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือรับรอง</p>	<p>ได้มีการให้ความหมายของคำว่า "หุ้น" ซึ่งใน</p> <p>พ.ว.281 ไม่ได้มีการให้คำนิยามไว้</p> <p>ได้มีการบัญญัติคำนิยามของ "หุ้นชั้นต่ำ" ไว้</p> <p>ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขตามหลัก</p> <p>การของกฎหมายใหม่ที่กำหนดให้คนต่าง</p> <p>ด้าวที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจในประเทศ</p> <p>ไทยต้องมีหุ้นชั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ได้มีการให้ความหมายของคำว่า "หนังสือรับ</p> <p>รอง" และ "ผู้รับหนังสือรับรอง" ซึ่งจากเดิม</p> <p>ใน พ.ว.281 ไม่ได้มีการให้คำนิยามนี้</p>	

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างต่าง พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
		<p>"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างต่าง</p> <p>"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>"นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างต่าง</p> <p>"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า</p> <p>"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	
6		<p>มาตรา 5 การอนุญาตให้คนต่างต่างประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการศึกษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา</p>	<p>- มีการกำหนดกรอบในการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างต่างเข้ามาประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งใน พ.ร.บ. 281 ไม่ได้มีการกำหนดกรอบในการพิจารณาที่แน่ชัดเช่นนี้</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
7	ข้อ 7 ทวิ คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะประกอบธุรกิจได้เฉพาะ ธุรกิจใด ในท้องที่ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราช กิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนด เงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการ เนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบธุรกิจ ณ ที่ แห่งใดแทนการเนรเทศ หรืออยู่ในระหว่างรอการ เนรเทศ (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และอยู่ใน ระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร (3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติ ไทย ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น (4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น	มาตรา 6 คนต่างด้าวต่อไปนี้ ห้ามประกอบธุรกิจในราชอาณาจักร (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศหรือรอการเนรเทศตามกฎหมาย (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตาม กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่น มาตรา 7 คนต่างด้าวต่อไปนี้ จะประกอบธุรกิจได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจาก อธิบดี และจะประกอบธุรกิจได้เฉพาะประเภทธุรกิจและในท้องที่ที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี โดยประกาศในราชกิจจานุ เบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่ เห็นสมควร (1) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตาม กฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น (2) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ หรือตามกฎหมายอื่น การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และระยะเวลาการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง	- มีการยกเลิกการให้สิทธิการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศหรืออยู่ระหว่าง รอการเนรเทศและคนต่างด้าวที่เข้ามาในราช อาณาจักรโดยไม่ได้ถูกต้องตามกฎหมายและ อยู่ในระหว่างรอการส่งกลับ ซึ่งจากเดิมคน ต่างด้าวเหล่านี้ใน ปว.281 อนุญาตให้ ประกอบธุรกิจได้

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	<p>คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย</p> <p>การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและระยะเวลาการอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>คำสั่งไม่อนุญาตตามวรรคสอง ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในข้อ 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งประกอบธุรกิจคนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา 20 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	
8	<p>ข้อ 4 ภายใต้บังคับข้อ 7 ทวิ นำผู้มีให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือบัญชี ข. ห้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขประกอบการได้</p> <p>(2) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ห้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชี ค. ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>มาตรา 8 ภายใต้บังคับมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 10 และมาตรา 12</p> <p>(1) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง</p> <p>(2) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และทัศนกรรมพื้นบ้าน หรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี</p> <p>(3) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม</p>	<p>- มีการกำหนดบัญชีธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวประกอบธุรกิจเป็น 3 บัญชี ได้แก่บัญชี 1, 2 และ 3 โดยระบุนุเหตุผลของการกำหนดธุรกิจที่ต้องควบคุมในแต่ละบัญชีด้วย</p> <p>- มีการกำหนดผู้ที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจมีความรอบคอบมากขึ้นดังนี้</p> <p>บัญชี 2 ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	<p>เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยคณะกรรมการ มาตรา 9 การปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราช บัญญัตินี้ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่ธุรกิจตามบัญชีหนึ่งหรือตาม บัญชีสอง หมวด 1 ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ</p> <p>ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระ ราชบัญญัติอย่างน้อยครั้งหนึ่งในทุกกรอบระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระ ราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้วด้วยความเห็นเสนอรัฐมนตรี</p> <p>คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจที่มีได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราช บัญญัตินี้ อยู่ก่อนการปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามวรรคหนึ่ง หากต่อ มาธุรกิจนั้นเป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้และคนต่าง ด้าวนั้นประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อ ขออนุญาตรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา 11</p> <p>ในระหว่างระยะเวลาที่ปฏิบัติตามวรรคสามและยังไม่ได้รับหนังสือรับ รอง มิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา 10 บทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 8 มาตรา 15 มาตรา 17 และ มาตรา 18 ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระ</p>	<p>มาตรา 3 ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว</p> <p>- การปรับปรุงแก้ไขประเภทธุรกิจให้ทำเป็น พระราชกฤษฎีกา แต่ถ้าเป็นธุรกิจตามบัญชี 1 หรือบัญชี 2 หมวด 1 ให้ทำเป็นพระราช บัญญัติ</p> <p>- มีการกำหนดให้คณะกรรมการต้องทำการ พิจารณาทบทวนประเภทธุรกิจ</p>
9	ข้อ 2 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไม่ใช้บังคับแก่คน ต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรโดยได้รับ		<p>- จากเดิมใน ป.ร.281 มีข้อกำหนดคนต่างด้าวจะ ไม่นำหลักการค้าต่างๆ ใน ป.ร.281 มาบังคับใช้</p>

<p>ลำดับ ที่</p>	<p>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 อนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะภาค ตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p> <p>ราชบัญญัตินี้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการ เฉพาะภาค คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิ สัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยก เว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรค หนึ่ง และให้เดินทางไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจ รวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจใน ประเทศสำคัญของคนต่างด้าวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย</p>	<p>สาระสำคัญของที่มีการปรับปรุงแก้ไข</p>
			<p>กับคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบ ธุรกิจจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะภาค และคนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญา แต่ในพระราชบัญญัตินี้มีการแก้ไขหลักการ ดังกล่าวโดยกำหนดให้คนต่างด้าวที่ได้รับ อนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะภาค กับคนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิโดยสนธิสัญญาที่ ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตาม พันธกรณี ยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ของกฎหมายนี้ เพียงแต่จะได้รับการยกเว้น ในบางมาตราเท่านั้น</p> <p>- เพิ่มเติมหลักการที่ว่า ในกรณีคนต่างด้าวที่ ได้รับสิทธิตามสนธิสัญญานั้น จะได้รับการ ยกเว้นจากการบังคับใช้บางมาตราต่อเมื่อได้ ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจ ในประเทศสำคัญของคนต่างด้าวนั้นเป็น การต่างตอบแทน</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคณะต่างต่าง พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
10		<p>มาตรา 11 คนต่างต่างตามมาตรา 10 หากประสงค์จะประกอบธุรกิจตาม บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งต่ออธิบดีตามกฎหมายและวิธีที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อขอหนังสือรับรอง และให้อธิบดีออกหนังสือรับ ร้องให้คนต่างต่างนั้นโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือแจ้งจากคนต่างต่าง เว้นแต่อธิบดีเห็นว่าการแจ้งมิได้เป็นไปตามหลัก เกณฑ์และวิธีที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือกรณีไม่เป็นไปตามมาตรา 10 ให้อธิบดีแจ้งแก่คนต่างต่างนั้นทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างต่าง</p> <p>หนังสือรับรองต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนด ในสนธิสัญญาด้วย</p>	<p>- มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอและ การออกหนังสือรับรองของคนต่างต่างที่ ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะ ภาค และคนต่างต่างที่ได้สิทธิในการ ประกอบธุรกิจโดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทย เป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี</p>
11	<p>ข้อ 6 ในกรณีที่คนต่างต่างได้รับการส่งเสริมตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ให้ประกอบธุรกิจประเภทที่ กำหนดไว้ในบัญชี ค. ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนั้นแจ้งต่อ อธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัตรส่งเสริม เมื่อ ได้รับการแจ้งและอธิบดีได้ออกหนังสือรับรองให้เป็นหลัก ฐานแล้ว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นได้</p>	<p>มาตรา 12 ในกรณีที่ธุรกิจของคนต่างต่างซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ ให้ ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองสิทธิการหมิ่นประมาทแห่งประเทศไทยหรือตามกฎหมายอื่น เป็นธุรกิจตาม บัญชีสองหรือบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้คนต่างต่างดังกล่าวแจ้ง ต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรอง เมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับมอบ หมายตรวจสอบความถูกต้องของบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาต ดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีออกหนังสือรับรองโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาตแล้ว</p>	<p>- มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการ แจ้งและการขอหนังสือรับรองให้คนต่างต่าง ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับ อนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือ ประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามกฎหมายอื่น ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีภาพปรับปรุงแก้ไข
12		<p>แต่กรณี ในกรณีนี้ให้คนต่างด้าวดังกล่าวนั้น ได้รับยกเว้นจากกฏบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้เว้นแต่มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 39 มาตรา 40 และ มาตรา 42 ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก แล้วแต่กรณี</p> <p>การออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา 13 ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วน หรือการลงทุนของคนต่างด้าว การขออนุญาตหรือการห้ามคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจบางประเภท หรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกิจการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวให้เป็นประการใด ให้ใช้บังคับตามกฎหมายดังกล่าว และมีให้นำความในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับในส่วนที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว</p>	<p>- กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ในมาตรา 21, มาตรา 22, มาตรา 39, มาตรา 40 และ มาตรา 42 มาใช้บังคับกับคนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก</p> <p>- มีการเพิ่มเติมหลักการกรณีที่ธุรกิจใดมีกฎหมายเฉพาะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำกำไรแล้ว ให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะคนต่างด้าวไว้แล้ว</p>
13		<p>มาตรา 14 Tunขึ้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท</p> <p>ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายซึ่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ Tunขึ้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าตามลำดับ</p>	<p>- มีการกำหนดให้คนต่างด้าวต้องมีทุนที่ใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย เพื่อให้มีการนำเงินจากต่างประเทศมาลงทุนโดยตรง ซึ่งเป็นหลักการใหม่ที่ไม่เคยมีในปว.281 Tunขึ้นต่ำนี้จะใช้บังคับกับคนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจนอกเหนือจากที่</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรา ๓ อ่างกำหนดระยะเวลาทุน ขั้นต่ำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยได้ด้วยก็ได้ ความในมาตรา ๓ นี้ไม่เข้าบังคับกับกรณีของคนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สิน อันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากกิจกรรมประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มต้นดำเนินการมา ก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลง ทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น	มาตรา 15 คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทย หรือนิติบุคคลที่มีชื่อคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละสี่สิบของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุผล สมควร รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันสัดส่วนในเรื่องดัง กล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และต้องมีกรรมการที่ เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด	กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติด้วย แม้ว่าจะไม่ต้องดำเนินการขออนุญาตก็ตาม แต่จะต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจากเดิมใน ปว.281 หากคนต่างด้าวที่ ประสงค์จะประกอบธุรกิจที่ไม่ได้มีกำหนด สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องมีเงื่อนไขใดๆ - กำหนดให้คนต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจที่ ต้องขออนุญาตตามบัญชีท้ายพระราช บัญญัติ ต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน
14		มาตรา 16 คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์	- มีการกำหนดเงื่อนไขให้แก่คนต่างด้าวที่ ประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญชี 2 ว่า ต้องมีสัดส่วนที่มีคนไทยหรือหรือนิติบุคคลไทย ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 40% ของทุนของคนต่าง ด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะได้รับผ่อน ผันจากรัฐมนตรี - มีหลักการที่ไม่แตกต่างจากเดิม
15	ข้อ 7 คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (1) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์		

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างต่าง พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
(2)	มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามา ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมือง	(2) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง	
(3)	ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ บุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ	(3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย	
(4)	ไม่เคยต้องโทษปรับปรับตามคำพิพากษาหรือถูกปรับ เทียบให้ปรับในความผิดตามประกาศของคณะกรรมการ ฉบับนี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวัน ขอรับใบอนุญาต	(5) ไม่เคยต้องโทษปรับปรับตามคำพิพากษาหรือถูกปรับเทียบในความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามประกาศของคณะกรรมการฉบับที่ 281 ลง วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ก่อนวันขอรับใบอนุญาต	
(5)	ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐาน ยักยอกฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการการค้าตามประมวล กฎหมายอาญา หรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้น แต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบ อนุญาต	(6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้า หนี้ ยักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือ ในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนหรือ ในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อย น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต	
(6)	ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก และกฎหมาย ว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เว้นแต่พ้น โทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต	(7) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศ ของคณะกรรมการฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ใน ระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต	
(7)	ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย	ในกรณีบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับ ผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นที่เป็นคนต่างต่างต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วย	

<p>สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p>	<p>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515</p> <p>(8) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามประกาศของคณะ ปฏิวัติฉบับนี้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยมาตราฐานสินค้า ค้าขายออก หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ในระยะเวลาสามปีก่อนวันขอรับใบ อนุญาต ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ถ้า กรรมการผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดำเนินกิจการของ นิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8)</p>
<p>มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการ ขออนุญาตและการออกไปอนุญาตประกอบ ธุรกิจที่ชัดเจน</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p>	<p>มาตรา 17 ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ให้คนต่างด้าวยื่นคำขอ อนุญาตประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง และให้คณะรัฐมนตรีในการนี้ธุรกิจตามบัญชีที่สอง หรืออธิบดีในการนี้ธุรกิจตามบัญชีสามพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต แล้วแต่ กรณี ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ ในการนี้การ พิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีเหตุจำเป็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาการ พิจารณาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่ วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว</p> <p>เมื่อคณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว</p>
<p>16</p>	<p>16</p>	<p>16</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	<p>ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบดีออกใบอนุญาต</p> <p>ในการอนุญาต รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีทอง หรืออธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีทองก็ได้</p> <p>ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีทอง ให้รัฐมนตรีแจ้งการไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้นไว้โดยชัดแจ้ง</p> <p>ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีทอง ให้อธิบดีแจ้งการไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบดีออกใบอนุญาต</p> <p>ในการอนุญาต รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีทอง หรืออธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 18 สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีทองก็ได้</p> <p>ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีทอง ให้รัฐมนตรีแจ้งการไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้นไว้โดยชัดแจ้ง</p> <p>ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีตาม ให้อธิบดีแจ้งการไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>- ใช้หลักการเดิมโดยปรับปรุงถ้อยคำให้เหมาะสม - และมีความชัดเจนมากขึ้น</p>
17	<p>ข้อ 8 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขที่จะให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามนี้</p> <p>(1) อัตราส่วนเงินทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต</p>	<p>มาตรา 18 รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขหนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) อัตราส่วนเงินทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต</p>	

ลำดับที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	<p>(2) เงินที่ผู้รับใบอนุญาตจะได้นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต</p> <p>(3) อัตราส่วนเงินทุนของชาวไทยกับคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต</p> <p>(4) อัตราส่วนของจำนวนกรรมการคนไทยกับคนต่างด้าว หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับอนุญาตซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร</p>	<p>(2) จำนวนกรรมการที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ในราชอาณาจักร</p> <p>(3) จำนวนและระยะเวลาการดำรงไว้ซึ่งทุนขั้นต่ำภายในประเทศ</p> <p>(4) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สิน</p> <p>(5) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น</p>	
18	<p>ข้อ 10 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใด</p> <p>(1) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อบังคับกำหนดตามข้อ 5</p> <p>(2) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7</p> <p>(3) ผ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ 9</p> <p>(4) ผ่าฝืนและกระทำความผิดตามข้อ 28 และข้อ 29</p> <p>ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่งหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ใดได้รับหนังสือรับรองเพื่อประกอบธุรกิจ หากต่อมาขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 (2) ถึง (8) หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อ 9 หรือข้อ 28 อธิบดีอาจสั่งให้พักการประกอบธุรกิจที่ออกหนังสือรับรองให้ หรือจะถอนหนังสือรับรองเสียก็ได้ ในกรณีถอนหนังสือรับรอง ผู้มีเหตุผลที่ดีจะประกอบธุรกิจ</p>	<p>มาตรา 19 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้หนึ่งซึ่งรับรองผู้ใด</p> <p>(1) ผ่าฝืนเงื่อนไขข้อที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 7 วรรคหนึ่ง</p> <p>(2) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดตามมาตรา 11 วรรคสอง หรือ มาตรา 17 วรรคสาม</p> <p>(3) ผ่าฝืนมาตรา 15</p> <p>(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16</p> <p>(5) กระทำความผิดตามมาตรา 35</p> <p>ในกรณีตาม (1) (2) และ (3) ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้หนึ่งซึ่งรับรองปฏิบัติตามมาตรา 7 วรรคหนึ่ง มาตรา 11 วรรคสอง หรือ มาตรา 17 วรรคสาม หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา 15 แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่อธิบดีเห็นสมควร ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือหนึ่งซึ่งรับรองไม่ปฏิบัติตามที่อธิบดีมีหนังสือแจ้งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุสมควร ให้</p>	<p>- หลักการเดิมแต่ปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายใหม่</p>

คำดับที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 นั้นต่อไป	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
19	ข้อ 12 ในกรณีที่ไม่ออกใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือใบอนุญาตตามข้อ 9 ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองถูกต้องทั้งให้หรือถูกเพิกถอนตามข้อ 10 ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือวันทราบคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต	อธิบดีมีอำนาจสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราวได้ในระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่ง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วคนต่างด้าวยังมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองดังกล่าว หรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ในกรณีตาม (4) และ (5) ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี	- ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมแต่ปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายใหม่
	ข้อ 12 ในกรณีที่ไม่ออกใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือใบอนุญาตตามข้อ 9 ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองถูกต้องทั้งให้หรือถูกเพิกถอนตามข้อ 10 ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือวันทราบคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต	มาตรา 20 ในกรณีที่มีข้อพิพาทการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราว หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง ตามมาตรา 19 วรรคสอง ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองมีสิทธิอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์นี้ไม่เป็นการอุทธรณ์บังคับตามคำสั่งอธิบดี เว้นแต่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้ รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด	
	คณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้	คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด	

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
20	ข้อ 13 ใบอนุญาตตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 30 ให้ใช้ได้ตลอดไป เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเฉพาะกาลเพื่อการใด ให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ประกอบการณ์	มาตรา 21 ภายใต้บังคับมาตรา 7 มาตรา 19 และมาตรา 20 ใบอนุญาตให้ใช้ได้ตลอดไปจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต สำหรับหนึ่งสัปดาห์หรือทำให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่สนธิสัญญากำหนดให้ประกอบธุรกิจนั้น หรือตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรม หรือประกอบการค้าเพื่อการส่งออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ได้รับหนึ่งสัปดาห์หรือประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้หนึ่งสัปดาห์ใช้ได้เพียงนั้น	- ในเรื่องใบอนุญาตประกอบธุรกิจนั้น ในพระราชบัญญัตินี้ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิม มีการปรับปรุงถ้อยคำให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายใหม่
21	ข้อ 14 เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบธุรกิจหรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือ	ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนึ่งสัปดาห์จะต้องแสดงใบอนุญาตหรือหนึ่งสัปดาห์ดังกล่าวไว้ ณ สถานที่ประกอบธุรกิจของตนในที่เปิดเผย ถ้าใบอนุญาตหรือหนึ่งสัปดาห์หรือข้อสัญญา ให้ยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการข่าวดูหรือสูญหาย การขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือหนึ่งสัปดาห์จะต้องให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ระยะเวลาในการออกไปแทนต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ และให้ถือว่าใบแทนนั้นเป็นเอกสารที่ใช้แทนใบอนุญาตหรือหนึ่งสัปดาห์ของได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตหรือหนึ่งสัปดาห์ใหม่	- ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิม แต่กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ

<p>ลำดับ ที่</p>	<p>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515</p>	<p>การย้ายหน่วยงานทะเบียนภายในสืบค้นฉบับแต่ต้นเล็กหรือ ย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด</p> <p>ข้อ 16 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะ กรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว" ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เลขานุการคณะ กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะ กรรมการส่งเสริมการลงทุน อธิบดีกรมแรงงาน อธิบดี กรมการค้าภายใน และอธิบดีกรมทะเบียนการค้า เป็น กรรมการ</p> <p>คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือ บุคคลอื่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการก็ได้</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p> <p>ทะเบียนภายในสืบค้นฉบับแต่ต้นเล็กหรือย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา 23 ให้มีคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประกอบด้วย ช่วยปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะ กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะ กรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการ คลัง ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ลุ่ม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทน กระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย และผู้ทรงคุณ วุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรม ทะเบียนการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความชำนาญในด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การค้า การ ลงทุน การบริหารธุรกิจ หรือการอุตสาหกรรม และต้องไม่เป็นที่ปรึกษาพรรค การเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p>	<p>สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข</p> <p>กระทรวง</p> <p>- ในเรื่องคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าวนี้มีการเพิ่มองค์ประกอบคณะ กรรมการให้มีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น และไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีรัฐ มนตรี แต่งตั้งจากผู้ที่มีความชำนาญ ในด้านต่างๆ อีก 5 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่เป็นที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือดำรง ตำแหน่งทางการเมือง</p>
----------------------	--	--	--	---

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
		ผู้แทนตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นผู้แทนของส่วนราชการ ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า และในกรณีที่เป็นผู้แทนของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่ากรรมการของสภาหรือสมาคมนั้น	
23		<p>มาตรา 24 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่มีมนตรี แต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว</p> <p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>มาตรา 25 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา 24 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ตาย (2) ลาออก (3) รัฐมนตรี ให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่สุจริต หรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือย่อแ่อนความสามารถ 	<p>- มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ให้ชัดเจน</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
		<p>(4) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(7) ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 23 วรรคสอง</p>	
24	<p>ข้อ 17 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะผ่อนผันให้คนต่างด้าวก่อประกอบกิจการ ได้ตามข้อ 4</p> <p>(2) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะเพิ่มหรือลดตามข้อ 5</p> <p>(3) การกำหนดเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่จะออกตามข้อ 8</p> <p>(4) เรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย</p>	<p>มาตรา 26 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้หรือการกำหนดประเภทธุรกิจและท้องที่ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมตามมาตรา 7 หรือการขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 8 (2)</p> <p>(2) ศึกษา รวบรวม และจัดทำรายงานเกี่ยวกับภาพประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวกว่าในราชอาณาจักร รวมถึงผลกระทบและความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรี เป็นครั้งคราว แต่ต้องไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง</p> <p>(3) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย</p>	<p>- ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ แต่ปรับปรุงถ้อยคำให้สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายใหม่ และบทบาทของคณะกรรมการมากยิ่งขึ้น</p>
25	<p>ข้อ 18 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม</p>	<p>มาตรา 27 การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการ</p>	<p>- ในเรื่องขององค์ประชุมและภารกิจวินัยข้าราชการของที่ประชุม ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิม แต่ปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนขึ้น</p>

ลำดับที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด	หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด	คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด	
26	ข้อ 19 ในการปฏิบัติตามหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการให้ทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นได้	มาตรา 28 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้ตามมาตรา 27 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม	- ในเรื่องอำนาจของคณะกรรมการในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการนั้น ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมแต่ปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนขึ้น
27		มาตรา 29 ให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) ปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (2) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในราชอาณาจักร เพื่อประโยชน์ในการศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานเสนอต่ออธิบดีมนตรี (3) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ	- มีการกำหนดหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ไว้ให้ชัดเจน

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
28	<p>ข้อ 20 ในการปฏิบัติตามหน้าที่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ</p> <p>(1) มีหนังสือตอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง</p> <p>(2) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในการเป็นสื่อจากอธิบดีก่อน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างอื่น</p> <p>การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ จากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าว</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) และ (2) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานประกอบการที่ตั้งกล่าวอ้างความสะดวกตามสมควร</p>	<p>มาตรา 30 ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ</p> <p>(1) มีหนังสือตอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่มีอำนาจเป็นสื่อจากตรวจสอบสวนข้อเท็จจริง</p> <p>(2) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในช่วงเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัติโดยต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างอื่น</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกตรวจสอบสวนเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ที่จำเป็นอย่างอื่นต่ออาชญากรรมหรือข้อเท็จจริงจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (2) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานประกอบการมีความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามมาตมนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการข่มขู่หรือเป็นการตรวจค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และต้องมิหนังสือออกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามวันทำการ เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ให้นายงานรัฐมนตรีทราบผลจากปฏิบัติหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็ว</p>	<p>ในเรือ อำนาจของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมแต่ปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีลักษณะเป็นการให้มีมติต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบธุรกิจ</p>
29	<p>ข้อ 15 ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสาร หรือขอให้ นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งรับรอง</p>	<p>มาตรา 31 ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสารหรือขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งรับรองหรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อ</p>	<p>- ยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิม ปรับปรุงข้อคำให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น</p>

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 หรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียนชื่อนาย ทะเบียนกับรักษา เมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้ว ให้ผู้นั้นเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ความที่นายทะเบียนกับรักษาไว้ ให้นายทะเบียนดำเนินการอนุญาตโดยเร็ว เว้นแต่เอกสารนั้นมีลักษณะต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูล ข่าวสารของราชการหรือกฎหมายอื่น โดยผู้ขอต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
30	ข้อ 21 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่ กำหนดในกฎกระทรวง ในการปฏิบัติราชการหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้อง แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง	มาตรา 32 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎ กระทรวงในการปฏิบัติราชการหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตร ประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง	- หลักการเดิม
31	ข้อ 22 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามความ หมายในประมวลกฎหมายอาญา	มาตรา 33 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ จอธิบดี นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย อาญา	- มีการเพิ่มเติมให้การปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการ จอธิบดี นายทะเบียน เป็นเจ้า พนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย
32	ข้อ 27 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบ อนุญาต และหมดสิทธิอุทธรณ์ หรือรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นที่ สุดท้ายให้เพิกถอนใบอนุญาต ยังคงประกอบธุรกิจนั้นต่อไปอีก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเลิก การประกอบธุรกิจนั้นเสีย	มาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดถูกสั่งพัก ใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือถูกสั่งระงับการประกอบธุรกิจตามหนังสือ รับรองและหมดสิทธิอุทธรณ์หรือรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พักใช้หรือ เพิกถอนใบอนุญาตหรือให้ระงับการประกอบธุรกิจแล้ว แต่คนต่างด้าวนั้นยัง คงประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่น บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่	- มีการแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น และมีบัญญัติ โทษปรับให้ชัดเจน รวมทั้งยกเลิกข้อกำหนดให้ ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจ

<p>คำดับที่ 33</p>	<p>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515</p>	<p>ข้อ 28 คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แล้ว หรือผู้มีสัญชาติไทยประกอบธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ หรือคนต่างด้าวเป็นเจ้าของร่วม โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียว เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p> <p>มาตรา 35 คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจใดตามพระราชบัญญัตินี้ หากร่วมทำธุรกิจอันเป็นคนต่างด้าวรายอื่นซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประกอบธุรกิจที่คนต่างด้าวรายอื่นนั้นเป็นเจ้าของร่วมโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวเพื่อให้คนต่างด้าวรายอื่นนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการร่วมทำธุรกิจหรือกิจการประกอบธุรกิจนั้นเสีย หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยฝ่าฝืนอยู่</p>	<p>สาระสำคัญที่มีภาพรับปรุงแก้ไข</p> <p>- มีการแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น และบัญญัติโทษปรับให้ชัดเจน</p>
<p>คำดับที่ 34</p>	<p>ข้อ 29 ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดถือหุ้นในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคลหรือบริษัทจำกัด เพื่อให้นิติบุคคลนั้นประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือคนต่างด้าวซึ่งให้ผู้มีสัญชาติไทยกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย</p>	<p>มาตรา 36 ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีชื่อคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อันเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยคนต่างด้าวนั้นมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวหรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลใด ๆ เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งคนต่างด้าวซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีชื่อคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาล</p>	<p>มีการแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น และบัญญัติโทษปรับให้ชัดเจน</p>	

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีผลกระทบต่อ ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไข
35	ข้อ 26 คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนข้อ 4 หรือ ข้อ 7 ทก วรรคหนึ่ง หรือมิได้รับใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือ ข้อ 7 ทก วรรคสอง หรือมิได้รับหนังสือรับรองตามข้อ 6 หรือมิได้รับหนังสือรับรองหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตาม ข้อ 30 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสน บาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย	สั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบ ธุรกิจ หรือสั่งให้เลิกการถือหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนนั้นเสีย แล้วแต่กรณี หาก ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้า หมื่นบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ มาตรา 37 คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนมาตรา 6 มาตรา 7 หรือ มาตรา 8 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง หนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจ หรือ เลิกกิจการ หรือสั่งเลิกการเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนแล้วแต่กรณี หากฝ่า ฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้า หมื่นบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ มาตรา 38 คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนตามมาตรา 14 หรือฝ่า ฝืนเงื่อนไขตามมาตรา 18 (3) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่ง ล้านบาท และปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน อยู่	- มีการแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น และนอกจาก ศาลสามารถสั่งให้เลิกการประกอบธุรกิจ นั้นได้แล้ว ยังสามารถสั่งเลิกการเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนได้ด้วย และหากฝ่าฝืนก็จะมี โทษปรับ
36		มาตรา 39 ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 วรรคสองหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนมาตรา 22 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า พันบาท	- เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นใหม่
37	ข้อ 24 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือข้อ 14 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง พันบาท	มาตรา 40 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือตอบถามหรือหนังสือเรียกขอ นาย ทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสาร	- มีการแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น
38	ข้อ 23 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือตอบถามหรือหนังสือ เรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือ		- โทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามหนังสือตอบถาม หรือหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือเจ้า

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
	ไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียก หรือขอให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 20 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท	หรือหลักฐาน เมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียก หรือขอให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 30 โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท	หรือหลักฐาน เมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียก หรือขอให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 30 โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท	พนักงานหน้าที่ หรือปลอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานนั้น มีการแก้ไขให้อัตราโทษสูงขึ้น
39			มาตรา 41 ในกรณีที่มีบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 หรือมาตรา 37 กรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้น หรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	- เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นใหม่
40	ข้อ 25 ความผิดตามข้อ 23 และข้อ 24 ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด	มาตรา 42 ในกรณีความผิดตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันเปรียบเทียบให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน	มาตรา 42 ในกรณีความผิดตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันเปรียบเทียบให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน	- มีการแก้ไขข้อความให้ผู้ที่มีอำนาจเปรียบเทียบเทียบปรับรวมถึงผู้ที่อธิบดีมอบหมายด้วย
41		มาตรา 43 บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา 43 บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	- เป็นการบัญญัติถึงบทเฉพาะกาลเอาไว้

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดโทษเฉพาะภาคให้คนต่างด้าวที่ ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเดิมมีสิทธิ ประกอบธุรกิจต่อไป
42	<p>ข้อ 30 คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่แล้วในวันประกาศ ของคณะปฏิวัตินี้ให้ยังคงประกอบ ธุรกิจนั้นต่อไป ได้ตราบเท่าที่ได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดี ซึ่งต้องอยู่ใน เงื่อนไข ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ธุรกิจตามบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัตินี้ฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้อีกสองปีนับแต่วัน ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ให้ยังคงประกอบ</p> <p>(2) ธุรกิจตามบัญชี ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะ ปฏิวัตินี้ฉบับนี้จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้โดยไม่มี กำหนดเวลา แต่ห้ามมิให้ผู้รับหนังสือรับรอง เพิ่ม ปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นในรอบ ปีบัญชีต่อไป เกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณ การผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นตามที่ปรากฏ หลักฐานทางบัญชีในรอบปีบัญชี พ.ศ. 2515 หรือตั้ง สาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นจากที่ปรากฏหลักฐานในวัน ที่ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ให้ยังคงประกอบ ทั้งนี้ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาต จากอธิบดี</p>	<p>มาตรา 44 คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 อยู่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้บังคับ ให้ได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตใน การประกอบธุรกิจนั้นต่อไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาของการได้รับสิทธิหรือ ได้รับอนุญาตดังกล่าว</p> <p>มาตรา 45 คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีท้าย พระราชบัญญัตินี้แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับ ซึ่งธุรกิจดังกล่าว เป็นธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในมาตรา 11 ทั้งนี้ ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองมิให้ถือว่าคนต่างด้าว เป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>- มีการกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจ ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วก่อนที่ พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับ ซึ่งเดิมธุรกิจ ไม่ได้อยู่ใน ป.จ.281 หากจะประกอบธุรกิจ ต่อไป ต้องแจ้งอธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรอง</p>

<p>ลำดับ ที่</p>	<p>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515</p> <p>คนต่างด้าวดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะขอหนึ่งสี่รับของ ได้ จะตั้งได้ประกอบธุรกิจนั้นมาโดยมีรายได้ติดต่อกัน ตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่าได้ประกอบ ธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว การขอหนึ่งสี่รับ ของผู้ประกอบธุรกิจจะตั้งขึ้นค่าของตามแบบที่อธิบดี กำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะ ปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจมิได้ยื่นคำขอภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์ จะ ประกอบธุรกิจนั้นต่อไป</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p>	<p>สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข</p>
<p>43</p>	<p>ข้อ 31 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตาม ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่ทำรายการขึ้นเพื่อปฏิบัติตาม ปฏิวัติฉบับนี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติตาม ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบก ษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา 46 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราช บัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่ทำรายการขึ้นเพื่อปฏิบัติตามพระ ราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับ ได้</p>	

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะกรรมการ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
44	ข้อ 5 คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะประกอบธุรกิจประเภทใด ที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ห้ามประกาศของคณะกรรมการฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี และในกรณีที่เป็นสม ควรให้ออกใบอนุญาต อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่ บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในข้อ 8 ก็ได้ การขอและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบและวิธี การที่อธิบดีกำหนด		- ยกเลิก -
45	ข้อ 7 ตริ ห้ามมิให้คนต่างด้าวตามข้อ 7 ทวิ เข้าเป็นหุ้น ส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบ ธุรกิจที่รัฐมนตรีมีได้กำหนดให้คนต่างด้าวต่างด้าวประกอบได้ ตามข้อ 7 ทวิ หรือที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจที่ รัฐมนตรีมิได้กำหนดให้คนต่างด้าวต่างด้าวประกอบได้ตามข้อ 7 ทวิ รวมอยู่กับวัตถุประสงค์อื่นด้วย		- ยกเลิก -

ลำดับ ที่	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	สาระสำคัญที่มีการปรับปรุงแก้ไข
46	<p>ข้อ 9 ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือคนต่างด้าว ซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลตามข้อ 3 เข้าเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดซึ่งเกินหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นของบริษัท หรือเกินหนึ่งในสามของทุนของห้างหุ้นส่วนนั้น หรือซื้อกิจการนั้นๆ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในการอนุญาตนั้น อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้</p>		- ยกเลิก -
47	<p>ข้อ 26 ทวิ คนต่างด้าวผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 7 ตริ หรือข้อ 9 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการเป็นหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้นหรือส่งเลิกกิจการที่คนต่างด้าวซื้อไว้ นั่นเสีย แล้วแต่กรณี</p>		- ยกเลิก -

ตารางที่ 9: ตารางแสดงการเปรียบเทียบบัญญัติธุรกิจท้าย ปว.281 กับ
บัญญัติธุรกิจท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญญัติ ก.	บัญญัติ ข.	บัญญัติ ค.	บัญญัติ 1	บัญญัติ 2	บัญญัติ 3	ยกเลิก
1	การทำงาน	☒	-	-	☒	-	-	-
2	การทำงานเคลื่อนรวมทั้งการทำเคลื่อนสินเธาว์ นอกจากเคลื่อนหิน	☒	-	-	-	☒	-	-
3	การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตผลทางเกษตรพื้น เมือง	☒	-	-	-	-	☒	-
4	การค้าที่ดิน	☒	-	-	☒	-	-	-
5	การประกอบธุรกิจบริการทางบัญชี	☒	-	-	-	-	☒	-
6	การประกอบธุรกิจบริการทางกฎหมาย	☒	-	-	-	-	☒	-
7	การประกอบธุรกิจบริการทางสถาปัตยกรรม	☒	-	-	-	-	☒	-
8	โฆษณา	☒	-	-	-	-	☒	-
9	นายหน้าหรือตัวแทน	☒	-	-	-	-	-	☒ *
10	ขายทอดตลาด	☒	-	-	-	-	-	☒ *
11	ตัดผม แต่งผมและเสริมสวย	☒	-	-	-	-	-	☒ *
12	การก่อสร้างอาคาร	☒	-	-	-	-	-	☒ *
13	การทำไร่	-	☒	-	☒	-	-	-
14	การทำสวน	-	☒	-	☒	-	-	-
15	การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการเลี้ยงไหม	-	☒	-	-	-	-	☒ *
16	การทำป่าไม้	-	☒	-	☒	-	-	-
17	การทำการประมง	-	☒	-	-	-	-	☒ *
18	การเลี้ยงข้าว	-	☒	-	-	-	☒	-
19	การผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่	-	☒	-	-	-	☒	-
20	การผลิตน้ำตาล	-	☒	-	-	-	-	☒ *

* ยกเลิกโดยกำหนดขอบเขตธุรกิจที่ควบคุมใหม่

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก
21	การผลิตเครื่องตีมีดทั้งที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์ เจือปน	-	☒	-	-	-	-	☒
22	การผลิตน้ำแข็ง	-	☒	-	-	-	-	☒
23	การผลิตยา	-	☒	-	-	-	-	☒
24	กิจการห้องเย็น	-	☒	-	-	-	-	☒
25	การแปรรูปไม้	-	☒	-	-	-	-	☒
26	การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม หรือ เครื่องทองลงหิน	-	☒	-	-	☒	-	-
27	การทำหรือหล่อพระพุทธรูปและการทำบาตร	-	☒	-	☒	-	-	-
28	การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก	-	☒	-	-	☒	-	-
29	การผลิตเครื่องเงิน	-	☒	-	-	☒	-	-
30	การผลิตไม้ขีดไฟทุกชนิด	-	☒	-	-	-	-	☒
31	การผลิตปูนขาว ปูนซีเมนต์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ ทำจากซีเมนต์	-	☒	-	-	-	-	☒
32	การระเบิดหรือย่อยหิน	-	☒	-	-	☒	-	-
33	การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือ ฮาร์ดบอร์ด	-	☒	-	-	-	☒	-
34	การผลิตเครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า นอกจาก การผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ	-	☒	-	-	-	-	☒
35	การทำกิจการโรงพิมพ์	-	☒	-	-	-	-	☒
36	การทำกิจการหนังสือพิมพ์	-	☒	-	☒	-	-	-
37	การสาวไหม ทอผ้าไหม หรือการพิมพ์ลวด ลายผ้าไหม	-	☒	-	-	☒	-	-
38	การผลิตภัณฑ์ด้วยผ้าไหม เส้นไหม หรือรัง ไหม	-	☒	-	-	-	-	☒
39	การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ใน บัญชี ค.	-	☒	-	-	-	-	☒
40	การค้าสินแร่ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.	-	☒	-	-	-	-	☒

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542				
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก	
41	การขายอาหารหรือเครื่องดื่มทุกชนิด นอก จากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.	-	☒	-	-	-	-	-	☒ *
42	การค้าของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุ	-	☒	-	-	☒	-	-	-
43	การประกอบธุรกิจบริการนำเที่ยว	-	☒	-	-	-	☒	-	-
44	กิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม	-	☒	-	-	-	☒	-	-
45	การประกอบธุรกิจบริการตามกฎหมายว่า ด้วยสถานบริการ	-	☒	-	-	-	-	-	☒
46	ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป	-	☒	-	-	-	-	-	☒
47	ซักรีดเสื้อผ้า	-	☒	-	-	-	-	-	☒
48	รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า	-	☒	-	-	-	-	-	☒
49	การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศใน ประเทศ	-	☒	-	-	☒	-	-	-
50	การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศ นอกจาก ที่ระบุไว้ในบัญชี ก.	-	-	☒	-	-	-	-	☒ *
51	การค้าส่งสินค้าส่งออกทุกชนิด	-	-	☒	-	-	-	-	☒ *
52	การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และ เครื่องมือ	-	-	☒	-	-	-	-	☒ *
53	การขายอาหารหรือเครื่องดื่มที่เป็นการส่งเสริม การท่องเที่ยว	-	-	☒	-	-	-	-	☒ *
54	การผลิตอาหารสัตว์	-	-	☒	-	-	-	-	☒
55	การสกัดน้ำมันพืช	-	-	☒	-	-	-	-	☒
56	การผลิตสิ่งถักทอ รวมทั้งการปั่นด้าย การ ย้อมสี และการพิมพ์ลวดลาย	-	-	☒	-	-	-	-	☒
57	การผลิตภาชนะซึ่งทำด้วยแก้วรวมทั้งหลอด ไฟฟ้า	-	-	☒	-	-	-	-	☒
58	การผลิตด้วยขามจาน	-	-	☒	-	-	-	-	☒ *
59	การผลิตกระดาษเขียนและกระดาษพิมพ์	-	-	☒	-	-	-	-	☒
60	การทำเกลือหิน	-	-	☒	-	☒	-	-	-

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก
		61	การทำเหมือง	-	-	☒	-	☒
62	การประกอบธุรกิจบริการนอกจากที่ระบุไว้ใน บัญชี ก. และบัญชี ข.	-	-	☒	-	-	-	☒
63	การก่อสร้างอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ใน บัญชี ก.	-	-	☒	-	-	-	☒ *
64	การทำกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์	-	-	-	☒	-	-	-
65	การเลี้ยงสัตว์	-	-	-	☒	-	-	-
66	การแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ	-	-	-	☒	-	-	-
67	การทำประมงเฉพาะการจับสัตว์น้ำใน น่านน้ำไทยและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของ ประเทศไทย	-	-	-	☒	-	-	-
68	การสกัดสมุนไพรไทย	-	-	-	☒	-	-	-
69	การค้าและการขายทอดตลาดโบราณวัตถุ ของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ของประเทศ	-	-	-	☒	-	-	-
70	การผลิต การจำหน่าย และการซ่อมบำรุง (ก) อากาศบิน เครื่องกระสุนปืน ดินปืน วัตถุ ระเบิด (ข) ส่วนประกอบของอากาศบิน เครื่องกระสุน ปืน และวัตถุระเบิด (ค) อากาศยุทธโธปกรณ์ เรือ อากาศยาน หรือ ยานพาหนะทางการทหาร (ง) อุปกรณ์หรือส่วนประกอบของอุปกรณ์ สงครามทุกประเภท	-	-	-	-	☒	-	-
71	การเลี้ยงไหม	-	-	-	-	☒	-	-
72	การผลิตเครื่องดนตรีไทย	-	-	-	-	☒	-	-

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก
73	การผลิตด้วยขามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็น ศิลปวัฒนธรรมไทย	-	-	-	-	☒	-	-
74	การผลิตน้ำตาลจากอ้อย	-	-	-	-	☒	-	-
75	การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้ สอย	-	-	-	-	☒	-	-
76	การทำกรประมงเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ	-	-	-	-	-	☒	-
77	การทำป่าไม้จากป่าปลูก	-	-	-	-	-	☒	-
78	การผลิตปูนขาว	-	-	-	-	-	☒	-
79	การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม	-	-	-	-	-	☒	-
80	การก่อสร้าง ยกเว้น (ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้น ฐานแก่ประชาชนด้านการสาธารณสุขโรค หรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักรเทคโนโลยี หรือความชำนาญ ในการก่อสร้างเป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำ ของคนต่างด้าว ตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาท ขึ้นไป (ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง	-	-	-	-	-	☒	-

ลำดับ ที่	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก
81	<p>การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น</p> <p>(ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริการที่เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์</p> <p>(ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือจัดหาสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือเดียวกัน</p> <p>(ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายจัดซื้อหรือจัดจำหน่ายหรือจัดหาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจำหน่าย ซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ อันมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป</p> <p>(ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	-	-	-	-	-	☒	-

ลำดับ ร.	ประเภทธุรกิจ	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281			พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542			
		บัญชี ก.	บัญชี ข.	บัญชี ค.	บัญชี 1	บัญชี 2	บัญชี 3	ยกเลิก
82	การขายทอดตลาด ยกเว้น (ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการ ประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่มีใช้การ ประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือ ศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือโบราณวัตถุของไทย หรือ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ (ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง	-	-	-	-	-	☒	-
83	การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำ รวมทั้งสิ้นกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุน ขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่ายี่สิบล้าน บาท	-	-	-	-	-	☒	-
84	การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของ แต่ละร้านค้าน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท	-	-	-	-	-	☒	-
85	การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม	-	-	-	-	-	☒	-
86	การทำกิจการเพาะ ขยายหรือปรับปรุงพันธุ์ พืช	-	-	-	-	-	☒	-
87	การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่ กำหนดในกฎกระทรวง	-	-	-	-	-	☒	-

จากที่ได้ทำการศึกษาพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ประกาศใช้เพื่อยกเลิก ปว.281 โดยทำการปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดใน ปว.281 พบว่า ในด้านประเภทธุรกิจที่ห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำนั้น ในพระราชบัญญัตินี้ได้ตัดธุรกิจที่ต้องห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำที่กำหนดใน ปว.281 ออกบางประเภท และมีการเพิ่มธุรกิจบางประเภทเข้าไปใหม่ หรือในบางกรณีมีการกำหนดรายละเอียดของธุรกิจที่ห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำให้ชัดเจนด้วย การที่ประเภทธุรกิจที่เคยถูกลงไว้ใน ปว.281 ถูกลดจำนวนลง

จึงถือว่าเป็นการเปิดเสรีมากขึ้น ทำให้คนต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้มากขึ้นกว่าเดิม

สำหรับประเภทของธุรกิจบริการนั้น ธุรกิจที่ ปว.281 ได้ลงไว้ในบัญชี ก., ข. และ ค. ซึ่งได้แก่

บัญชี ก. ธุรกิจบริการทาง (1) บัญชี (2) กฎหมาย (3) สถาปัตยกรรม (4) โฆษณา (5) นายหน้าหรือตัวแทน (6) ขายทอดตลาด (7) ตัดผม แต่งผมและเสริมสวย

บัญชี ข. ธุรกิจบริการทาง (1) นำเที่ยว (2) กิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม (3) ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (4) ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป (5) ซักรีดเสื้อผ้า (6) รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า

บัญชี ค. ธุรกิจบริการ (1) นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข.

ธุรกิจบริการที่กล่าวมาข้างต้นนี้ บางธุรกิจในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นี้ ได้จัดให้อยู่ในบัญชี 3 ซึ่งเป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ซึ่งธุรกิจเหล่านี้ได้แก่

- (6) การทำกิจการบริการทางบัญชี
- (7) การทำกิจการบริการทางกฎหมาย
- (8) การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม
- (11) การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น
 - (ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนชื่อขายหลักทรัพย์หรือการบริการที่เกี่ยวกับการชื่อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์
 - (ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนชื่อขายหรือจัดหาสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือเดียวกัน
 - (ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนชื่อขาย จัดซื้อหรือจำหน่ายหรือจัดหาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ อันมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
 - (ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(12) การขายทอดตลาด ยกเว้น

(ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่มีใช่ การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือโบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของ ประเทศ

(ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(16) การทำกิจการโฆษณา

(17) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม

(18) การนำเที่ยว

(21) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การที่แต่เดิมธุรกิจเหล่านี้บางธุรกิจ ซึ่งได้แก่ การทำกิจการทางบัญชี, กฎหมาย, สถาปัตยกรรม, นายหน้าหรือตัวแทน, ขายทอดตลาด, โฆษณา, การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่ บริการจัดการโรงแรม และนำเที่ยวนั้น เป็นธุรกิจที่ใน ปว.281 กำหนดไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข. ซึ่งเป็นธุรกิจที่ ปว.281 กำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต แต่ตามพระราชบัญญัตินี้ ธุรกิจดังกล่าวถูกจัดให้อยู่ในบัญชี 3 ซึ่งทำให้ธุรกิจเหล่านี้เป็นธุรกิจที่คน ต่างด้าวสามารถขออนุญาตประกอบได้ โดยจะประกอบธุรกิจเหล่านี้ได้เมื่อได้รับอนุญาตจาก อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่าในพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการปรับปรุงกฎหมายเดิม โดยเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจบริการได้มากขึ้นนั่นเอง

สำหรับธุรกิจการทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน และการขายทอดตลาดนั้น เป็นที่ น่าสังเกตว่า กฎหมายได้กำหนดรายละเอียดของธุรกิจดังกล่าวว่าจะไม่ครอบคลุมถึงเรื่องใด โดยที่ กฎหมายกำหนดว่าจะไม่ควบคุมไปถึงกิจการนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายในตลาดทั้งในและต่าง ประเทศ เพื่อการจำหน่ายสินค้า หรือนำเข้าอันมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ หรือการขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศ จึงเป็นการแสดงให้เห็น ว่าต้องการให้มีการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ และเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาการ ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศด้วย

นอกจากนี้แล้วในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการตัดธุรกิจบริการประเภทที่เคย สงวนไว้ใน ปว.281 ออกไป ธุรกิจเหล่านี้ได้แก่ บริการตัดผม แต่งผมและเสริมสวย, บริการตาม กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ, ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป, ซักรีดเสื้อผ้า, รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า ดังนั้นจึง ทำให้ธุรกิจเหล่านี้จะไม่ถูกควบคุมอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดให้มี (21) การทำธุรกิจ บริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นการบัญญัติในทำนองเดียวกับปว.281 หมวด 3 การประกอบธุรกิจบริการในบัญชี ค. ที่หมายถึง ธุรกิจบริการอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน บัญชี ก. และบัญชี ข. ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการครอบคลุมถึงบริการแทบทุกประเภท ดังนั้นจึงอาจ พิจารณาได้ว่าในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายคงมีวัตถุประสงค์จะควบคุมบริการต่างๆ เหล่านั้น แต่ เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจบริการอื่นๆ สามารถมาขออนุญาตประกอบ ธุรกิจบริการนั้นๆ ได้ ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงซึ่งคนต่างด้าวสามารถทำได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต

ในพระราชบัญญัตินี้ ได้เพิ่มธุรกิจบริการที่กำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำขึ้นใน บัญชี 3 อีกประเภทหนึ่งซึ่งไม่มีกำหนดใน ปว.281 ธุรกิจประเภทนี้ได้แก่ (9) การทำกิจการบริการ ทางวิศวกรรม

จากการศึกษาพบว่า ถึงแม้ว่าในพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการเปิดเสรีใน ประเภทธุรกิจต่างๆ รวมทั้งธุรกิจบริการมากขึ้น แต่สำหรับมาตรการการควบคุมคนต่างด้าวที่จะ ประกอบธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยนั้น จะมีความเข้มงวดมากกว่าที่กำหนดใน ปว.281 ในเกือบ ทุกด้าน เช่น การที่นำมาตราการให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดไว้ มาใช้ในการเริ่มประกอบธุรกิจ ซึ่งมาตรการนี้ใช้บังคับ รวมถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจ แม้ธุรกิจนั้นจะไม่ได้ถูกกำหนดห้ามไว้ใน ปว.281 ด้วย นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้คนต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล หรือ ได้รับสิทธิตามสนธิสัญญา ต้องเข้ามาอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนี้ด้วย แต่อาจจะได้รับสิทธิที่ แตกต่างจากคนต่างด้าวอื่นๆ ในการที่ไม่ต้องนำบทบัญญัติในบางมาตรามาใช้บังคับ การที่คน ต่างด้าวจะได้รับสิทธิให้ประกอบธุรกิจได้นั้น กฎหมายยังกำหนดด้วยว่า จะต้องมีการปฏิบัติตาม เงื่อนไขในสนธิสัญญาเสียก่อน ซึ่งอาจรวมถึงต้องให้สิทธิคนไทยในการเข้าไปประกอบธุรกิจใน ประเทศนั้นได้ด้วย สำหรับในธุรกิจที่กฎหมายเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวสามารถขออนุญาตทำได้นั้น ในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวจะมีเงื่อนไขและขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตที่รัด กุมมากขึ้น โดยมีการกำหนดกรอบการพิจารณาในการอนุญาตอย่างชัดเจนด้วยว่า ให้คำนึงถึง ประโยชน์ของคนไทย และกฎหมายนี้ยังมีการเพิ่มบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายด้วย

สำหรับในเรื่องเกณฑ์ที่ใช้กำหนดสถานภาพของการเป็นคนต่างด้าว สำหรับกรณีนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยนั้น ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 นั้น จะนับจากจำนวนทุนของคนต่างด้าวในนิติบุคคลนั้น ซึ่งหากคนต่างด้าวลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่ง นิติบุคคลนั้นจะถือว่าเป็นคนต่างด้าวในคำนิยามของกฎหมายทันที โดยในพระราชบัญญัตินี้จะไม่ใช้เกณฑ์ที่นับจากจำนวนผู้ถือหุ้นเหมือนใน ปว.281 อีกต่อไป และการกำหนดเกณฑ์การเป็นคนต่างด้าวในกฎหมายนี้ยังมีการกำหนดด้วยคำที่ชัดเจนและรัดกุมมากขึ้นกว่าเดิมด้วย แต่อย่างไรก็ตามการปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์ความเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ อาจไม่ช่วยแก้ปัญหาการหลีกเลี่ยงกฎหมายของคนต่างด้าว ซึ่งแอบแฝงเข้ามาใช้สิทธิในการประกอบธุรกิจ โดยไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายฉบับนี้ได้ หรืออาจมีคนไทยที่ทำการถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในนิติบุคคลนั้นก็ได้ แม้ว่าผู้ที่กระทำจะต้องได้รับโทษก็ตาม

อย่างไรก็ตามแม้ว่าพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ต่างๆ ใน ปว.281 โดยเฉพาะด้านธุรกิจบริการที่มีการเปิดเสรีการค้าบริการ อนุญาตให้คนต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจบริการในประเทศไทยมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่หากพิจารณาจากหลักการสำคัญของความตกลง GATS แล้วจะพบว่า ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับความตกลง GATS อยู่ ซึ่งจะนำเฉพาะหลักการของความตกลง GATS ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 มาทำการพิจารณาเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10: ตารางแสดงผลกระทบของความตกลง GATS
ที่มีต่อพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
พันธกรณีและกฎระเบียบทั่วไป (General Obligation and Disciplines)		
<p>มาตรา II: การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN)</p>	<p>ต้องการให้มีการปฏิบัติต่อทุกประเทศอย่างเท่าเทียมเสมอภาคกัน รัฐสมาชิกจะต้องให้การปฏิบัติแก่การบริการและผู้ให้บริการของรัฐสมาชิกอื่น ที่เป็นการอนุเคราะห์ที่ไม่ดีไปกว่าที่ตนให้การปฏิบัติแก่บริการและผู้ให้บริการที่คล้ายคลึงกันของประเทศอื่นใดในทันทีและโดยไม่มีเงื่อนไข</p> <p>ในกรณีที่บางสาขาบริการรัฐสมาชิกอาจยังไม่สามารถให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติได้ จึงอาจทำข้อตกลงพิเศษยกเว้นการใช้มาตรการบางประเภทได้ชั่วคราว โดยกำหนดข้อยกเว้นไว้ในภาคผนวก (Annex) ได้</p>	<p>จากกรณีที่ในมาตรา 10 กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องนำบทบัญญัติบางมาตรา ซึ่งได้แก่</p> <p>มาตรา 5 ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับกรอบแนวทางการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจ</p> <p>มาตรา 8 เป็นเรื่องข้อกำหนดห้ามคนต่างด้าวประกอบธุรกิจในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ</p> <p>มาตรา 17 เป็นเรื่องการขออนุญาตประกอบธุรกิจ</p> <p>มาตรา 18 เป็นเรื่องที่กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง กำหนดเงื่อนไขให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ</p> <p>ซึ่งหลักเกณฑ์ที่กล่าวมานี้จะไม่นำมาใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล หรือคนต่างด้าว ซึ่งอาศัยสิทธิตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี</p> <p>- การที่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลให้ประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องนำกฎหมายบางมาตรา มาใช้ ซึ่งถ้าพิจารณาจากกฎหมายที่ไม่ต้องนำมาบังคับใช้แล้ว จะพบว่าทำให้คนต่างด้าวเหล่านี้ได้รับการยกเว้นให้ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติได้ ซึ่งหากรัฐบาลไทยได้อนุญาตให้คนต่างด้าวบุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้ามาประกอบธุรกิจที่กำหนดห้ามไว้ในขณะที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวอื่นเข้ามาประกอบธุรกิจในประเภทนั้นได้ จะมีผลทำให้ขัดกับหลัก MFN นี้</p> <p>- การที่ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการทำสนธิ</p>

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
		<p>สัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2511 ผลของสนธิสัญญาดังกล่าวจึงทำให้คนสัญชาติอเมริกันสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจที่กฎหมายกำหนดห้ามไว้ได้ และจากการที่มาตรา 10 ของพระราชบัญญัตินี้ได้ให้การยกเว้นแก่คนต่างด้าวที่อาศัยสิทธิตามสนธิสัญญา ไม่ต้องนำบทบัญญัติบางมาตรามาใช้บังคับ ดังนั้นจึงทำให้คนสัญชาติอเมริกันสามารถประกอบธุรกิจที่ห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทั่วไปทำได้ การที่มาตรา 10 บัญญัติหลักการเช่นนี้จึงไม่สอดคล้องกับหลัก MFN เพราะเป็นการให้สิทธิแก่คนอเมริกันเพียงประเทศเดียว</p> <p>อย่างไรก็ตามในปัจจุบันประเทศไทยได้ทำข้อยกเว้นสำหรับสนธิสัญญาทางไมตรีนี้ไว้เป็นระยะเวลา 10 ปี</p>
<p>มาตรา III: ความโปร่งใส (Transparency)</p>	<p>กำหนดให้แจ้งมาตรการทั่วไปที่จะนำเอามาใช้กับเรื่องการค้าบริการ โดยการพิมพ์เผยแพร่โดยทันที หรืออย่างช้าก่อนวันที่มีผลใช้บังคับ การให้ข้อมูลอย่างน้อยรัฐสมาชิกต้องเผยแพร่เป็นรายปีแก่คณะมนตรีการค้าบริการถึงการนำมาตรการใหม่มาใช้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการที่ใช้เกี่ยวกับกฎหมาย, ข้อบังคับหรือแนวทางปฏิบัติในการบริหารที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าบริการได้ หากพิมพ์เผยแพร่ไม่ได้ ก็ต้องจัดให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ โดยการตั้งศูนย์ตอบข้อซักถาม (Enquiry Point) เพื่อเปิดโอกาสให้รัฐสมาชิกอื่นได้ทราบถึงข้อมูลต่างๆ ที่ต้องการ</p>	<p>ในประเทศไทย ปัจจุบันมีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกฎระเบียบด้านการค้าบริการของประเทศไทย (National Enquiry Point)</p> <p>สำหรับในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 29 มีการกำหนดให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังนั้นจึงอาจถือได้ว่ากรมทะเบียนการค้าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกฎหมายนี้ ดังนั้นหน่วยงานดังกล่าวจึงจำเป็นต้องทำการรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการตอบข้อซักถามเมื่อได้รับการซักถามจากประเทศสมาชิกอื่น โดยควรที่จะต้องมีระบบประสานงานที่ดีกับกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ซึ่งเป็นศูนย์ตอบข้อซักถามของประเทศไทย</p>

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
<p>มาตรา VI: ข้อบังคับภายในประเทศ (Domestic Regulation)</p>	<p>หลักในเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานทางเทคนิค, มาตรการเกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆ เกี่ยวกับการค้าบริการและข้อกำหนดของการขอใบอนุญาตว่าจะต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคในทางการค้าบริการ กล่าวคือ ข้อกำหนดหรือมาตรฐานต่างๆ นั้น รัฐสามารถออกกฎเกณฑ์ภายในของตนเองได้ แต่จะต้องโปร่งใสไม่สร้างภาระที่เกินจำเป็นเกี่ยวกับคุณภาพของการให้บริการนั้นๆ</p>	<p>หลักการในเรื่องนี้ไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยตรง แต่จะไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพในบริการประเภทต่างๆ ที่กำหนดอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ</p>
<p>มาตรา VII: การยอมรับ (Recognition)</p>	<p>เกณฑ์ในการอนุญาต, ในการออกใบรับรอง หรือในการรับรองประกาศนียบัตรต่างๆ แก่ผู้ให้บริการ รัฐสมาชิกอาจทำข้อตกลงกับรัฐสมาชิกอื่นๆ ให้การยอมรับหลักเกณฑ์ในเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ในการอนุญาต การออกใบอนุญาต โดยต้องยอมรับการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ได้รับ การดำเนินการตามเงื่อนไข ใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ออกให้ในรัฐใดโดยเฉพาะ ซึ่งการให้การยอมรับดังกล่าวจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือมีข้อจำกัดที่แอบแฝงต่อการค้าบริการ</p>	<p>หลักการในเรื่องนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยตรง แต่จะไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายเฉพาะที่ทำการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการตามที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ</p>
<p>มาตรา XIV: ข้อยกเว้นทั่วไป (General Exceptions)</p> <p>มาตรา XIV ทวิ: ข้อยกเว้นเกี่ยวกับความมั่นคง (Security Exceptions)</p>	<p>มาตรานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อยกเว้นของการบังคับใช้กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าบริการ โดยรัฐสมาชิกสามารถใช้มาตรการจำกัดการค้าและออกกฎหมายภายในที่มีเหตุผลและเท่าที่จำเป็นได้ เพื่อปกป้องศีลธรรมอันดีของประชาชน, รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และพืช เป็นต้น</p> <p>เป็นการข้อยกเว้นเกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งกระทำได้โดยผลของกฎหมายหรือการปฏิบัติของรัฐโดยยึดถือความมั่นคงของรัฐเป็นสำคัญ เช่น ภาวะสงคราม</p>	<p>หลักการของข้อยกเว้นทั่วไปและข้อยกเว้นเกี่ยวกับความมั่นคง ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพระราชบัญญัตินี้ แต่อาจส่งกระทบในทางบวกต่อกฎหมายไทย กล่าวคือรัฐสามารถออกกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับข้อยกเว้นเหล่านี้ได้ เพราะถือเป็นกิจการภายในของรัฐ จึงทำให้ความตกลง GATS ไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้กับเรื่องต่างๆ เหล่านี้</p>

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
ข้อผูกพันเฉพาะ (Specific Commitments)		
<p>มาตรา XVI: การเข้าสู่ตลาด (Market Access)</p>	<p>การเข้าสู่ตลาดต้องพิจารณาประกอบกับ มาตรา I ซึ่งเกี่ยวกับขอบเขตและค่านิยมของการค้าบริการที่กำหนดรูปแบบของการให้บริการเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การค้าบริการจากดินแดนของรัฐภาคีหนึ่งสู่อีกดินแดนหนึ่ง (Cross-Border Supply) 2) การให้บริการแก่ผู้รับบริการที่มาจากรัฐภาคีอื่น (Consumption Aboard) 3) การค้าบริการโดยผู้ให้บริการของรัฐภาคีผ่านสถานที่ทำการในดินแดนของรัฐภาคีอื่น (Commercial Presence) 4) การค้าบริการโดยบุคคลธรรมดาของรัฐภาคีหนึ่งในดินแดนของรัฐภาคีอื่น (Presence of Natural Persons) 	<p>- ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ทำการควบคุมการเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยไม่ว่าคนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจบริการในรูปแบบของนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา ซึ่งธุรกิจบริการที่กำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวทำในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มีบริการซึ่งเป็นบริการที่ประเทศไทยได้ทำข้อผูกพันเฉพาะเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดไว้ ซึ่งได้แก่บริการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การทำกิจการบริการทางบัญชี 2. การทำกิจการบริการทางกฎหมาย 3. การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม 4. การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม 5. การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน 6. การทำกิจการโฆษณา 7. การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม 8. การนำเที่ยว <p>ดังนั้นพระราชบัญญัตินี้จึงเกี่ยวข้องกับ การเข้าสู่ตลาดในประเภทบริการดังที่กล่าวข้างต้นในรูปแบบที่ 3) Commercial Presence และรูปแบบที่ 4) Presence of Natural Persons</p>
<p>มาตรา XVI วรรค 2:</p>	<p>การห้ามวางข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดในกรณีที่สาขาบริการใดได้มีการทำข้อผูกพันเฉพาะเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดเอาไว้ โดยห้ามไม่ให้วางข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้คือ</p> <p>(a) การวางข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้ให้บริการไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการจำกัดจำนวนโควตา, การผูกขาด หรือการให้สิทธิแก่ผู้ให้บริการ แต่ผู้เดียวหรือมีการวางข้อจำกัด</p>	<p>- การที่ในมาตรา 8 ได้มีการบัญญัติห้ามคนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่อยู่ใน บัญชี 1, บัญชี 2 และบัญชี 3 ท้ายพระราชบัญญัติ การสงวนธุรกิจเหล่านี้ไว้สำหรับคนไทยโดยไม่ให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้ให้บริการเข้ามาประกอบธุรกิจให้บริการต่างๆ ที่อยู่ในบัญชีดังกล่าว จึงเป็นการจำกัดประเภทธุรกิจบริการ ซึ่งถือว่าเป็นการวางข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนธุรกรรมของการค้าบริการตามมาตรา XVI วรรค 2 (b) จึงเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับความตกลง GATS</p>

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
	<p>เพราะแสดงเหตุแห่งความจำเป็นในเรื่องทางเศรษฐกิจอื่นใด</p> <p>(b) การวางข้อจำกัดเกี่ยวกับมูลค่าของธุรกรรมของการค้าบริการหรือสินทรัพย์ในรูปแบบของการจำกัดจำนวนโควตาหรือมีการวางข้อจำกัดเพราะแสดงเหตุแห่งความจำเป็นในเรื่องทางเศรษฐกิจอื่นใด</p> <p>(c) การวางข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนธุรกรรมของการค้าบริการ หรือจำนวนปริมาณของการค้าบริการที่แสดงออกในรูปของการจัดโควตาหรือมีการวางข้อจำกัดเพราะแสดงเหตุแห่งความจำเป็นในเรื่องทางเศรษฐกิจอื่นใด</p> <p>(d) การวางข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาในรูปของโควตาบุคคลดังกล่าวอาจถูกว่าจ้างในสาขาบริการใดหรือผู้ให้บริการอาจว่าจ้าง หรือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการประกอบการค้าบริการสาขาใดสาขาหนึ่งเฉพาะเจาะจงหรือมีการวางข้อจำกัดเพราะแสดงเหตุแห่งความจำเป็นในเรื่องทางเศรษฐกิจอื่นใด</p> <p>(e) การวางมาตรการใดซึ่งเป็นการจำกัดหรือการวางรูปแบบพิเศษอื่นใดของตัวตนทางกฎหมายหรือการร่วมลงทุน ซึ่งผู้ให้บริการได้ให้บริการผ่านทางตัวตนดังกล่าว</p> <p>(f) การวางข้อจำกัดเกี่ยวกับการร่วมลงทุนของเงินทุนต่างชาติในรูปของการกำหนดเปอร์เซ็นต์สัดส่วนอย่างสูงสุดของการลงทุนซึ่งอนุญาตที่จะให้เข้ามาถือหุ้นหรือจำกัดมูลค่าของการลงทุนของทุนต่างด้าว</p>	<p>แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัตินี้มีความยืดหยุ่น เพราะในมาตรา 9 กำหนดให้สามารถทำการปรับปรุงแก้ไขประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติได้ และให้คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวทำการทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกๆ ปี</p> <p>- การที่ในมาตรา 4 ได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการเป็นนิติบุคคลต่างด้าว โดยกำหนดให้นิติบุคคลที่มีจำนวนทุนของคนต่างด้าวเกินกว่ากึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดของนิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างด้าว ซึ่งเมื่อเป็นคนต่างด้าวจึงต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของพระราชบัญญัติฉบับนี้ และทำให้ไม่สามารถประกอบธุรกิจที่อยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ</p> <p>หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิในการร่วมลงทุนของเงินทุนต่างชาติตามมาตรา XVI วรรค 2 (f) เพราะหากว่าคนต่างด้าวต้องการที่จะได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจเช่นเดียวกับคนไทย กล่าวคือไม่ต้องการอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายนี้ หรือต้องการประกอบธุรกิจบริการที่ได้กำหนดห้ามไว้ คนต่างด้าวนั้นต้องมีการลงทุนในนิติบุคคลนั้นไม่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของทุนในนิติบุคคล ดังนั้นบทบัญญัตินี้จึงไม่สอดคล้องกับความตกลง GATS</p> <p>- การที่ในมาตรา 15 กำหนดให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญชี 2 จะต้องเป็นคนไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ใช่คนต่างด้าวตามกฎหมายนี้ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น หลักการนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นการจำกัดสิทธิในการเข้าร่วมลงทุนของคนต่างด้าว เนื่องจากการบัญญัติเช่นนี้จะทำให้การ</p>

ความตกลง GATS	หลักการของความตกลง GATS	ผลกระทบที่มีต่อหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
		ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในธุรกิจนั้นๆ คนต่างด้าวจะลงทุนในนิติบุคคลนั้นได้ไม่เกินร้อยละ 60 เพราะกฎหมายกำหนดให้ต้องมีคนไทยลงทุนอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น ดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่า คนต่างด้าวถูกจำกัดไม่ให้ถือหุ้น 100% เต็มในนิติบุคคลต่างด้าว ดังนั้นจึงเป็นการขัดกับหลักการเข้าสู่ตลาดในมาตรา XVI วรรค 2 (b)
มาตรา XVII: การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)	กำหนดให้ต้องมีการปฏิบัติต่อบริการหรือผู้ให้บริการของรัฐภาคีอื่นในกิจกรรมที่ผูกพันให้เท่าเทียมกับที่ให้การปฏิบัติต่อบริการหรือผู้ให้บริการที่เป็นคนสัญชาติรัฐของตนตามเงื่อนไขที่กำหนดในตารางข้อมูลผูกพันเฉพาะ	การที่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดห้ามไม่ให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจในบัญชี 1, บัญชี 2 และบัญชี 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รวมถึงธุรกิจบริการด้วย แต่ก็อาจมีการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจได้ในบางกรณี อย่างไรก็ตามการบัญญัติดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างคนสัญชาติไทยกับคนต่างด้าว ซึ่งขัดกับหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามมาตรา XVII

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย